The Latvian Newspaper for [illegible] and U. S. A.
Published twice weekly by the [illegible]an Relief Society of Canada "Daugavanagi"
Business Office: 491 [illegible]da St.,
Toronto 4, Ontario, [illegible]8-3239
Telephones: 921-71[illegible]
Editor-in-Chief: ALFR[illegible] VINČELS
United States Ed[illegible] Offices:
New York: Edi[illegible]. V. Irbe,
4035 Rombouts Ave., Br[illegible]N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Edit[illegible] D. Vallena,
648 South 23rd [illegible] Bellwood, Ill.,
6010[illegible] S. A.
SATURD[illegible] MAY 14, 1966

LATVIJA
AMERIKĀ

39. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 14. MAIJS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Piešķirtas Kultūras fonda balvas

APBALVOTIE ŠOGAD IR ZENTA MAURIŅA, ADOLFS ŠILDE, VALENTĪNS BĒRZKALNS, JĀNIS KALMĪTE UN JĀNIS KALNIŅŠ

Amerikas latviešu apvienības kongresu 13. maijā Nujorkā atklāj priekšsēdis prof. P. Lejiņš. Pēc Latvijas sūtniecības vadītāja Dr. A. Spekkes apsveikuma ALAs valdes priekšsēdis paziņoja Kultūras fonda līdzekļu sadalījumu šai gadā.

Kultūras fonda goda balvas 400 dol. apmērā piešķirtas — rakstniecībā un presē Dr. Zentai Mauriņai (pašreiz Vācijā) par grāmatu „Trimdas traģika", politiskajās zinātnēs Adolfam Šildem (Vācijā) par grāmatu „Bez tiesībām un brīvības", vēsturē Valentīnam Bērzkalnam (ASV) par dziesmu svētku vēsturi, tēlotājmākslā Jānim Kalmītem (ASV) par darbu „Arkls" un mūzikā Jānim Kalniņam (ASV) par kompoziciju stīgu orķestrim.

Piešķirto balvu pamatojumi ir šādi: Z. Mauriņas darbs „Trimdas traģika" ir literārizēta dienasgrāmata ar labu kompoziciju un tipisku izteiksmi. Ad. Šildes grāmata „Bez tiesībām un brīvības" ir politiska satura darbs ar lielu nozīmi arī kultūras laukā. V. Bērzkalna sarakstītā dziesmu svētku vēsture ir nozīmīgs darbs ar kultūrālu un politisku nozīmi, pie kura strādāts ap 10 gadu. J. Kalniņa kompozīcija rakstīta trīs daļās romantiskā garā, pirmatskaņojums bijis pēdējos Kanadas latviešu dziesmu svētkos Toronto. J. Kalmītes gleznā ir iesprausts spīļu arkls sarkanā zemē; forma un krāsa vienkāršas, bet iespaidīgs izteiksmes spēks.

Kultūras fonda goda diploms tehniskās un dabas zinībās piešķirts Auseklim Veģim (Zviedrijā) par darbu „Augu miera periods un tā kontrole".

ALAs kultūras biroja atzinības raksti piešķirti tēlotājmākslā Eduardam Dzenim (Kanadā) par Sv. Jāņa baznīcas altāra gleznu, Visvaldim Reinholdam (Kanadā) par darbu „Apvārsnis", Voldemaram Avenam (ASV) par darbu „Vāze", Arnoldam Nultim (Kanadā) par darbu „Dzeltenie ritmi", grafikim J. Šternbergam (ASV) par darbu „Plaisas" un tēlniekam Augustam Kopmanim (Kanadā) par kapa pieminekli gleznotājam Jūlijam Jēgeram, Lietiskajā mākslā atzinības raksti piešķirti Aleksandram Gugānam (Kanadā) par sudraba saktu un dzintara rotājumiem un Olģertam Neimeram (Kanadā) par niķelī kaltu šķivi. Teātra mākslā atzinības atbalstu piešķīra Kanadas DV teātrim par Raiņa „Zelta zirgs" iestudējumu, bet kā labāko jaunatnes pulciņu ar atzinības atbalstu 100 dol. apmērā godalgoja Nujorkas skolas — arī par Raiņa „Zelta zirgs" iestudējumu.

Kultūras fonda līdzekļus sadalīja šādi: ALAs sporta birojam 700 dol., žurnālam „Mazputniņš" 700 dol., žurnālam „Mēs" 200 dol., jaunatnes Divreizdivi 1000 dol., Gaŗezera vasaras vidusskolai 300 dol., rokasgrāmatai skolotājiem un vecākiem 800 dol., lasāmgrāmatai 2. klasei 1800 dol., skolotāju konferencēm un kursiem 100 dol., krājumam „Latviešu zinātne trimdā 1945.—1965." 200 dol., latviešu tehnisko zinātņu darbinieku kongresa materiālu izdošanas atbalstam 100 dol., Latvju rakstu iegādei ALAs bibliotēkai 100 dol., latviešu mākslas vēstures sagatavošanai 200 dol., Kultūras fonda mākslas izstādēm 500 dol., kultūras dienu konferencēm un sanāksmēm 200 dol., ALAs kultūras biroja darbībai 1200 dol., Tautas balvai 500 dol., Nujorkas kokļu ansamblim koncertiem 200 dol. un klaviermūzikas ieskaņošanai skaņu platē kondicionēli 100 dol.

Jaundibinātā Adolfa Kaktiņa piemiņas fonda pirmā balva 200 dol. apmērā piešķirta dziedonei Irmai Kurmei (ASV), kas sniegusi latviešu jaundarbus 6 pastāvīgos un 8 citu mākslinieku koncertos.

Ziedojumos Kultūras fonds šogad saņēmis 10.200 dol. no ASV un 1300 dol. no Kanadas tautiešiem, kopā 11.500 dol., bet pati ziedojumu vākšanas akcija abās valstīs izmaksājusi 1300 dol. Balvas šogad sadalīti 2000 dol., jaunatnei piešķirti 2300 dol., skolu darbam 2700 dol., zinātnes un mākslas atbalstam 500 dol., kultūras darba pasākumiem 2700 dol. un Tautas balvai 500 dol., tā kopā sadalot 11.100 dolaru, kondicionālos piešķīrumus ieskaitot

—be

Jānis Skrundēns

15. maijs vēstures perspektīvā

Latviešu tautas vēsturē iezīmējas divas dienas, kuŗas nevar apiet arī vēstures rats savā ritējumā, neatgādinādams to nozīmi latviešu tautas un valsts dzīves un brīvības centienos. Šīs divas dienas ir 18. novembris un 15. maijs. 1918. gada 18. novembrī Latvijas valsti pasludināja par patstāvīgu demokratisku republiku, bet pēc nepilniem 16 gadiem — 1934. gada 15. maijā iezīmējās notikumi, kuŗi atraisīja tautas vienotības apziņu un lika tautai attīstīties par valstisku spēku, kas visas pasaules priekšā varēja aplecināt savas tiesības ne tikai pastāvēt, bet arī spēju radīt modernas valsts vērtības saimnieciskajā, politiskajā un kultūrālajā laukā, cienīgi ierindojoties arī Tautu savienības struktūrā. 15. maija notikumi tādēļ bija dabīgs un nepieciešams turpinājums latviešu tautas un valsts attīstībā.

Tie, kas „vēl dzīvi esam paliku šies" un bijuši tiešā vai netiešā saskarē ar 18. novembŗa un 15. maija vēsturiskajām dienām, var liecināt, ka abu dienu notikumu atcere saistīta ar dižas personības darbu latviešu tautas un valsts labā — ar Kārli Ulmani. Brīvās Latvijas valsts un tās nacionālās vienotības vēsture bez Kārļa Ulmaņa nav domājama, jo viņš bija neatņemama daļa un piepildījums tam zemes spēkam, kas latviešu tautas brīvības cīņā bija sens un svēts sapnis, cerības un cīņa par brīvu zemi. Kārlis Ulmanis bija praksē mācījies zemes saimniecību savās tēva mājās, bet agronomiju studēja Nebraskas universitātē ASV. Še viņš arī iepazina demokratiskas lielvalsts sabiedriskās dzīves pulsu un vēroja brīvu pilsoņu valsts saimniecību, tāpat arī politiskos principus. Tas viņam lieti noderēja vēlāk, kad cīnījās un sekmēja Latvijas pagaidu valdības īstenošanu. K. Ulmanis bija labi informēts, kas sabiedroto misiju vadītājiem padomā kad pēc pirmā pasaules kara Krievijā sākās sajukums, revolūcija un pilsoņu karš, no kuŗa sabiedrotie cerēja sagaidīt demokratisko spēku uzvaru. Tādēļ viņi izmantoja visas vietējo spēku politiskās un militārās iespējas, lai aizkavētu komūnistiskās diktatūras nākšanu pie varas. Šai sajukumā varēja cerēt, ka izveidosies federāla tautību Krievija, bet Kārlis Ulmanis ticēja, ka nejas divas dienas, kuŗas nevar ap- brīvības centienos ir cionālajos tas spēks, kas dabīgi tiecas pēc tautas autonomām tiesībām un demokratiskas pašvaldības. Šis spēks ir pirmatnējs un dabīgs cīņas ierocis par brīvību, un K. Ulmanis bija stūrgalvīgi pārliecināts, ka šī spēka taisnīgā cīņa ir varoniga cīņa par tautas un cilvēku tiesībām. Viņam izrādījās taisnība. Brīvā Latvija tapa, un K. Ulmanis bija pirmais darba darītājs kā brīvās Latvijas ministru prezidents.

Tad sākās grūtais darbs valsts saimnieciskās un pilsoniskās dzīves veidošanā. Viss bija jāuzsāk ar tukšām rokām kara nopostītā zemē, ja atskaita nesalaužamo gribu, ticību un pat pārliecību uz panākumiem. Ar brīnuma spēku visas grūtības arī tika pārvarētas. Ar likumu izdarīja zemes reformu, pie tam tādā veidā, kā vēl tagad pūlas un nevar paveikt dažas vecākas valstis par Latviju. Iedzīvotāju minoritātēm piešķīra plašas tiesības uz kultūrālo pastāvēšanu ar valsts līdzekļiem. Pilsoņu brīvība un tiesības bija plaši un ar likumu aizsargātas, ko bieži gan izmantoja arī aplami, kad politiskās partijas un nogrupējumi saauga kā sēnes mežā, kur katrs kociņš cenšas pāraugt citus, lai tiktu saulītē — pie varas un personīgas labklājības. Latvijas Saeima bija pārāk ideāls iestādījums, ko izmantoja un samaitāja tie, kam ideālu nebija. Demagogiem, kas savu pašlabumu stādīja pirmā vietā, savu partiju un vēlētājus otrā, bet valsts un tautas intereses pēdējā vietā, Saeimā bija zelta dienas, jo bez šiem kungiem nevarēja sastādīt nevienu ministru kabinetu. Tādēļ viņi savas balsis pārdeva tiem, kas solīja vairāk un aizstāvēja viņu intereses. Šī iemesla dēļ nebija iespējamas arī nekādas satversmes reformas, kas viņu traucētu — ar vienu vienīgu balsi valdību varēja apstiprināt vai arī gāzt.

Tautas brīvība bez pilsoniskas disciplīnas kļuva pati sev par smagu nastu ar partiju kīlām un dūŗu cīņām Saeimā un citur. Pilsētas strādniekus kūdīja uz šķiru cīņu demonstrācijās, kutrām ar pašu darbu nebija nekāda sakara. Mākslīgi veicināja arī bezdarbu, jo tas bija kāda „tautas pārstāvja" interesēs. Laukstrādniekus arvien vairāk nospieda parādu nasta, ūtrupes zemniekus bez žēlastības izdzina no mājām. Šādu politisku brīvību vējotnē labi jutās tie, kas skrēja līdz svešiem ideoloģijas vējiem, kas pūta no ārzemēm. Tā pamazām galēji „labie" un galēji „launie" slepeni gatavojās pārņemt valsts varu savās rokās, lai upurētu Latvijas neatkaribu un demokratisko bīvību svešajiem vējiem. Kārlis Ulmanis to saprata. Viņš arī apzinājās, kas notiks, ja paredzamo jaunumu nepārvērtīs tautas labumā. K. Ulmanis bija ministru prezidents 1934. gadā, kad zemes apdraudētā brīvība klauvēja pie viņa sirdsapziņas un lika kaut ko darīt, kamēr vēl nav par vēlu, lai glābtu to, kas ar tautas varoņu upuriem un viņa paša darbu bija veidots un no sapniem par tiešamību padarīts. K. Ulmanis uzticējās zemes spēkam, kad liktenis ielika viņa rokās atbildību par tautas un valsts brīvību un neatkarību. Tas bija katēgorisks un vēsturisks aicinājums, kuŗu pauda latviešu tautas griba aizsargāt un saglabāt to mantojumu, kas tautai pūrā dots, zaudēts un atkal atgūts — savu brīvu zemi, brīvu gribu un nacionālu piepildījumu.

Tā 1934. gada 15. maijā latviešu zemei un tautai atausa jauna diena, saule uzlēca spoža „kā pērle, iznirusi no dzelmju pusnaktīm". Vienots ar tautas gribu un uzticību, zemes spēka drosmi un brīvības sargu modrību, K. Ulmanis atlaida Saeimu kā darba nespējīgu atvaļinājumā uz nenoteiktu laiku, deputātiem turpinot saņemt noteiktu atalgojumu kā bezdarba pensiju. Draudīgais posts bija novērsts, tauta atkal mierā uzelpoja. Nevienam godīgam pilsonim jaunums nebija nodarīts. visi apvienoti un attīrīvoti varēja stāties pie kopīga darba savai, tautas un valsts labklājībai. Šķiru cīņa pārvērtās pilsoņu arodnieciskā un patriotiskā kopdarbībā, visas tautības un ticības bija vienlīdz respektētas disciplinētā brīvībā un sadarbībā, kuŗu veicināja un pasargāja ikviena pilsoņa vienlīdzīgas tiesības un atbildība likuma taisnīgā aizsardzībā. Bija mainījies vienīgi tas, ka ar šo dienu sākās brīvās un vienotās Latvijas apzinīga celtniecība. „Katrs savā, visi valsts darbā," pamācīja un darbu vadīja K. Ulmanis, kas seko jošajā celsmes periodā izrādījās vadonis ar meistara roku.

(Nobeigums 7. lpp.)

Biruta Senkēviča

Vairāk vēribas jaunatnei!

Daudz rakstām, spriežam un prātojam par jautājumiem, kas svešumā prasa steidzīgu un radikālu atrisinājumu, bet — maz darām. Šo jautājumu vidū viens no svarīgākajiem ir — latvietības saglabāšana trimdā, kas ietver sevī asimilācijas briesmas un — sakarā ar tām — jaunatnes audzināšanu.

Ar katru dienu un gadu, kuŗu svešumā pavadām, vairāk ieaugam arī svešajā dzīvē — kā vecie, tā jaunie; it sevišķi jaunie. Tomēr vecā un vidējā audze, kuŗai gara satversmes pamati likti uz Latvijas zemes, ieaudzināti un kopti nacionālās pašapziņas un piederības elementi pašu mājās, no svešās zemes viegli atrausies un bez liekiem aicinājumiem atgriezīsies dzimtenē. Bet arī viņu vidū būs ļoti daudz tādu, kā Sandra Lazdiņa savā romānā raksta, kuŗiem materiālās vērtības nosaka visu dzīves saturu un jēgu, kādēļ tie neatgriezīsies. Pat vairāk — viņi jau šodien, šeit dzīvojot un ērtu dzīvi baudot, ir atšķirušies no mūsu tautas kopības. Viņu asinsbalss klusē, lai arī viņus aicinātu, lūgtu un sauktu dzīvot savai tautai un tēvzemei. Lai cik skaļi šie saucieni būtu, viņi tos nesadzird, savus bērnus latviešu skolās un jaunatnes pulciņos nesūta. Tikai vēlāk daļa bērnu paši, saskaroties ar citiem latviešu jauniešiem, ieiet viņu pulkā.

Turpretim jaunatni, sevišķi skolu jaunatni, kas savu asinsbalsi vēl nepazīst tāpat kā dzimtenes mežu šalkas, nepaaujoties uz vecākiem vien, mums jāaudzina un jāveido tā, lai nacionālās piederības instinkts pamostos laikā un asinsbalss skaņētu pāri jūrām uz mūsu pilsētām un laukiem sētām, lai jaunatnes sirdīs iedegtos ikvēlas ilgas, kas vilktu atpakaļ pie dzimtās zemes un savas tautas. Ja to nedarīsim, tad pēc gadiem daudzi no viņiem nebūs vis atkritēji, bet gan svešas tautas, kuŗas vidū tie dzīvos, piederīgie, — latviešu tautai un Mātei Latvijai atņemti dēli un meitas.

Iespēju to aizkavēt dod vienīgi mūsu pašu skolas un labi nostādītas jaunatnes organizācijas, Divreizdivi nometnes, skauti, gaidas u.c. Šajās latviskā gara organizācijās jāiesaista visa jaunatne jau ar skolas pirmajiem gadiem. Pie tam šīs organizācijas priekšzīmīgu un tēvijas mīlestības apgarotu audzinātāju vadībā jāiekārto tā, lai jaunatne labprāt tajās sastāvētu, ar prieku mācītos, piedalītos nodarbēs un augtu par krietniem latviešiem.

Nupat durvju priekšā atkal brīdis, kad latviešu skolas slēgs savas mācības iestādes durvis un absolventi saņems skolas pabeigšanas apliecības.

Vecāku un audzinātāju rūpes par mūsu jaunatni bijušas lielas. Viņi darījuši visu iespējamo, lai bērniem iemācītu latviešu valodu, iekvēlinātu mīlestību, mācītu cienīt savu tautu un pazīt dzimteni Latviju. Bet ar to vien nepietiek. Modrai jābūt visai trimdas saimei, bet it sevišķi organizācijām. Mums visiem spēkiem jāskaistina un jālīdzina mūsu jaunatnes ceļu. No runām pie sanāksmju galda un svinību aktos vien nepietiek, mums jāpāriet uz darbiem. Draudzīgā aicinājuma atcerēs mums skolām jādod materiālais, bet izlaiduma aktos morālais atbalsts. Ir visai maz tautiešu, atskaitot bērnu vecākus, kas ierodas izlaiduma aktos, sevišķi ģimnazijas. Dažs it kā pazobojas par tiem, kas labprāt dalās priekos ar bērnu vecākiem un pašiem skolu absolventiem.

Man, Toronto ģimnazijas izlaiduma svinībām beidzoties, bija jāpiedzīvo šāds gadījums: Kāds vecpuisis, lielākas organizācijas pārstāvis, aizejot sastapa otru vecpuisi, īstu jaunatnes draugu un labvēli. Organizācijas pārstāvis, gribēdams X kungu pazobot, noprasīja: „Kurā klasē tad tavs zeņķis mācās?" Bet X nebija uz mutes kritis un balamutei atbildēja: „ Tai pašā klasē, kuŗā tavējais."

Ja jaunieši redzēs, ka arī sabiedrība nāk un priecājas par viņu centību un viņu nacionālā gara degsmi, kuŗu audzinātāji aizdeguši, viņu sirds degs arī turpmāk, viņu ceļš vedīs uz jaunatnes organizācijām.

Mūsu Toronto sestdienas ģimnazija jau devusi 15 pamatskolas un 2 ģimnazijas skolotājus, tādi nāk arī no citām latviešu skolām. Mēs varam priecāties, ka jauno darbinieku pulciņš kļūst lielāks un mums aug aizstājēji vecajiem.

Tas nozīmē, ka latvietība dzīvos! Lai mūsu skolas un jaunatnes organizācijas būtu tās lāpas, kas gaismotu latviešu jaunās audzes nākotnes ceļus!

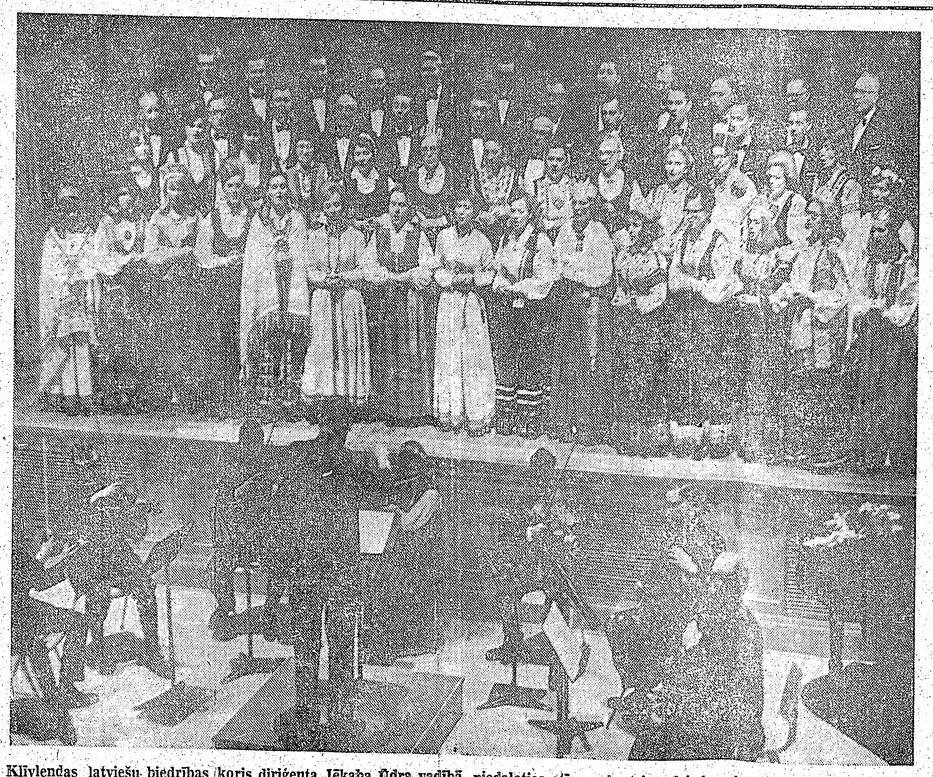

Klīvlendas latviešu biedrības koris diriģenta Jēkaba Ūdŗa vadībā, piedalīdamies stīgu orķestrim, dzied nobeiguma kantāti Latviešu koncertapvienības pēdējā sezonas koncertā 7. maijā Toronto.

Foto: J. Līgers

Jaunas iespējas latviešu baznīcas darbam Eiropā

SARUNA AR BĪSKAPU A. LŪSI PĒC ATGRIEŠANĀS NO APMEKLĒJUMA VĀCIJAS UN ANGLIJAS

Bīskapa Arnolda Lūša nesenā Eiropas ceļojuma galvenais nolūks bija iepazīties ar turienes latviešu ev.-lut. draudžu dzīvi un dažādām problēmām, kā arī pārrunās ar garīgiem un laicīgiem baznīcas darbiniekiem iztirzāt nepieciešamo Latvijas ev.-lut. baznīcas darba sekmēšanai. Piemērota izdevība bija latviešu mācītāju un draudžu darbinieku gadskārtējā konference Vācijā laikā no 13. — 17. aprīlim, netālu no kādreizējās „mazās Latvijas" Eslingenas. Bez bīskapa A. Lūša un Vācijas latviešu mācītājiem un draudžu pārstāvjiem konferencē piedalījās arī Luterāņu federācijas Vācijas nodaļas vadītājs Dr. E. Eberhards, prof. Dr. V. Ruprechts, Brēmenes iekšmisijas darbinieks māc. Klauss fon Aderkass, latviešu pārstāvis pie Bonnas valdības R. Liepiņš, prāv. J. Teriņš no Zviedrijas ar vairākiem draudžu pārstāvjiem, māc. E. Lappuķe no Francijas, māc. K. Zuika no Anglijas, Vācijas latviešu katoļu prāv. M. Līzdiks, ģenerālkonsuls B. Pavasars no Holandes u. c.

Konferences darbā, kuŗu atklāja un vadīja prāv. E. Rozītis, ietilpa vairāki referāti par teoloģijas, baznīcas administrācijas un vispārējas dabas jautājumiem. Iztirzājot vairākus ierosinājumus, pieņemti arī konkrēti lēmumi: rīkot draudžu darbinieku sagatavošanas kursus semināru veidā, Eiropas draudžu sadarbības veicināšanai izstrādāt kopīgus baznīcas noteikumus, iedzīvināt evaņģelizācijas braucienus ārpus zemju robežām (pirmais paredzēts jau septembrī no Vācijas uz Dienvidzviedriju). Konferences laikā nodibināja arī nelaikā māc. J. Sviķa piemiņas fondu.

Pēc mācītāju un draudžu darbinieku konferences Vācijā un iepazīšanās ar apstākļiem uz vietas apkārtējās draudzēs, bīskaps A. Lūsis devās uz Angliju, kur Londonā piedalījās baltiešu dievnama Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcas iesvētīšanas svinībās. Anglijā bīskaps A. Lūsis uzturējās līdz 2. maijam, apmeklējot turienes baznīcas dzīves atbildīgos vaditājus un latviešu draudzes, kā arī ierodoties Lambetas pilī, kur, Kenterberijas archibīskapam atrodoties dienesta braucienā ārpus Anglijas, bīskapu A. Lūsi pieņēma ārlietu nozares ģenerālsekretāra vietnieks māc. D. Tustins.

Atgriezies no Eiropas ceļojuma, par kuŗu daļēju atreferējumu mūsu laikrakstā sniedzām jau 4. maija numurā, bīskaps A. Lūsis LA redakcijas pārstāvim izteicās,

(Nobeigums 4. lpp.)

DAUGAVAS VANAGU AICINĀJUMS

Lai sekmētu pirmo Ziemeļamerikas latviešu teātŗu festivālu, kas šoruden notiks Toronto, Daugavas Vanagu ASV un Kanadas valdes dāvājušas celojošu balvu labākajam ansamblim un aicina pārējās latviešu organizācijas sekot šim piemēram.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PALIDZIBA OKUPANTIEM?

Amerikas latviešu apvienības bij. vicepriekšsēdis un informācijas biroja vadītājs, Amerikas latviešu katoļu apvienības priekšsēdis, Ņujorkas latviešu katoļu draudzes prāvests, Latvijas sūtņa Vašingtonā Dr. Alfreda Bīlmaņa pieminas fonda priekšsēdis, BATUN priekšsēdis, apgāda Dzimtenes balss vadītājs, katoļu mēnešraksta „Dzimtenes Balss" un „Katoļu kalendāra" redaktors, rakstnieks, dzejnieks un publicists, teologs, filozofs, jurists un sociologs Norberts Trepša 2. kultūras darbinieku kongresā Čikagā 13. martā teica ļoti garu un oficiālu runu, kas, pēc klausītāju atzinuma, bijusi (personīga) „norēķināšanās" ar dažādām parādībām mūs trimdas dzīvē. Šī runa esot ieskaņota skaņu lentē, to 33.-36. numurā pārspieda laikraksts „Latvija Amerikā". Redakcija atzīst, ka dažas parādības vērtētas pārāk bargi, un jautā, vai smagie pārmetumi ir dibināti. Arī runātājs paskaidro, viņam esot skaidrs, ka dažs teiktais vārds ir ass un, varbūt, pat nežēlīgs.

Ko šī runa pasaka, „atklāj"? Mūsu vadība nav neatkarīga un demokratiska (šis jēdziens vazāts līdz apnicībai), tā radusies kombināciju un kliķošanās veidā. Tā krampjaini turas pie varas zižļiem, kas draud pārvērsties par kapraču lāpstām. Šī vadība nekalpo latviešiem, bet sevi nodevusi patvēruma zemes kolonizācijai. Tā negrib sevī uzņemt visu kultūras darbinieku saimi. Par savu darbību tā ne tikai nedod norēķinu, bet arī ignorē tautas balsi. Tai trūkst tautas atbalsta. Tauta ar to augstākā mērā neapmierināta. Tautā nobriedusi demonstrātīva nosodīšana, jo palaisti dārgi un neatgūstami gadi. Tā raksturīga ar savu lengano pasīvitāti. Tā nav bijusi aktīva. Tai nav bijis nevienā sekmīga cīņas paņēmiena. Tas, ko tā dara, ir aplami. Tā tikai tēlo veiklu, lietpratīgu un apgarotu vadību, kas saskaita tikai to, ko citi veikuši, un ierakstā savu sasniegumu kontā. Tās galvenais darbs ir apklusināt opoziciju. Tā ir ieskrējusi strupceļā, meklē žēlastību (pie kā?). Tai nekad nav bijis dinamisku saukļu par latviskuma saglabāšanu. Tai ir plakanpēdaina mentālitāte. Jaunatnei te nav, uz ko atsaukties. Stūrgalvīgie fakti rāda, ka mums nav pat skaidrs, kas ir mūsu vadības augšgalā.

Ar nolaistām rokām orātors nopūšas, cik bezgala plakans, nedvēselisks, nepaciļājošs ir bijis viss trimdas laiks, cik izvirtusi latviešu dzīvā dvēsele, mūsu ziedojumi ir mākslīgas puķītes uz mirušās (sic!) kopības kapa. Pati sistēma ir novecojusi, bankrotējusi. Kongresi organizēti, lai tos tikai nodejotu vai nolasītu kādu statistiku par nessošiem darbiem. Mēs visi esam pārvērsti (brainwashed?) par kādiem salona šveikļiem. Baumas saviļņo sabiedrību kā vēl nekad. Nekad vēl trimdas gados neesot tik daudz nemiera, neapmierinātības, pat nikna naida pludojis trimdas vecīgajās vēnās, kas pati tai pašā laikā mainās uz leju, uz pasīvitāti, uz pamiršanu.

Sevi runātājs nostāda par tautas pravieti, dedzīgu, rūdītu personību, skarbu pulkvedi; par trimdinieku, kas plaušās ievelk varoņu elpu, kas uzstāda augstus ideālus, kas asi pātago katru atpalicību, kas no dzīves nekā neprasa, kā vienīgi iespēju kalpot savai tautai; par vīru, kas ieklauj skaņu lentē, to 33.-36. numurā pārspieda laikraksts „Latvija Amerikā". Redakcija atzīst, ka dažas parādības vērtētas pārāk bargi, un jautā, vai smagie pārmetumi ir dibināti. Arī runātājs paskaidro, viņam esot skaidrs, ka dažs teiktais vārds ir ass un, varbūt, pat nežēlīgs.

Ko šī runa pasaka, „atklāj"? Mūsu vadība nav neatkarīga un demokratiska (šis jēdziens vazāts līdz apnicībai), tā raduses kombināciju un kliķošanās veidā. Tā krampjaini turas pie varas zižļiem, kas draud pārvērsties par kapraču lāpstām. Šī vadība nekalpo latviešiem, bet sevi nodevusi patvēruma zemes kolonizācijai. Tā negrib sevī uzņemt visu kultūras darbinieku saimi. Par savu darbību tā ne tikai nedod norēķinu, bet arī ignorē tautas balsi. Tai trūkst tautas atbalsta. Tauta ar to augstākā mērā neapmierināta. Tautā nobriedusi demonstrātīva nosodīšana, jo palaisti dārgi un neatgūstami gadi. Tā raksturīga ar savu lengano pasīvitāti. Tā nav bijusi aktīva. Tai nav bijis nevienā sekmīga cīņas paņēmiena. Tas, ko tā dara, ir aplami. Tā tikai tēlo veiklu, lietpratīgu un apgarotu vadību, kas saskaita tikai to, ko citi veikuši, un ierakstā savu sasniegumu kontā. Tās galvenais darbs ir apklusināt opoziciju. Tā ir ieskrējusi strupceļā, meklē žēlastību (pie kā?). Tai nekad nav bijis dinamisku saukļu par latviskuma saglabāšanu. Tai ir plakanpēdaina mentālitāte. Jaunatnei te nav, uz ko atsaukties. Stūrgalvīgie fakti rāda, ka mums nav pat skaidrs, kas ir mūsu vadības augšgalā.

Ar nolaistām rokām orātors nopūšas, cik bezgala plakans, nedvēselisks, nepaciļājošs ir bijis viss trimdas laiks, cik izvirtusi latviešu dzīvā dvēsele, mūsu ziedojumi ir mākslīgas puķītes uz kapu vai latviešu skolā vai ģimenē (bet ne draudzē). Jaunatnei šī plēsānās ir aveša un nepatīkama, un tās pulciņš pilnīgi apklusis. Arī dievlūdzēju skaits dažā dievkalpojumā no 300 draudzes locekļiem ir zem 10. Jūlija trešā svētdienā Sv. Patrika katedrālē Ņujorkā katru gadu kardināļa Spelmana vadībā notiek dievkalpojums par apspiestajām tautām, kuŗā aicinātas visas tautības, priesteri un laji. Trepša tur nav redzēts. 1964. gadā viņš aizbrauca atvaļinājumā, 1965. gadā sarīkoja draudzes izbraukumu. Latviešus pārstāvēja un karogu nesa luteriticīgie.

Par Dr. A. Bīlmaņa fondu runāts un plānots pāris ALKA kongresos, bet aktivitāte vēl nav manīta. Vašingtonā notika dievkalpojums A. Bīlmaņa piemiņai, kuŗā ieradās mūsu centrālā vadība, bet fonda priekšsēdis nebija manāms.

Apgāds Dzimtenes Balss dibināts katoļu grāmatu izdošanai. Pēdējos 3—4 gados neviena jauna grāmata nav iznākusi. Autori spiesti savus darbus izdot paši. Centrālajām iestādēm bija jānāk autoriem palīgā, lai no apgāda atdabūtu iesaldētos manuskriptus, jo izdevējs neatbild pat uz 7—8 vēstulēm.

Katoļu mēnešraksts „Dzimtenes Balss" no iepriekšējā izdevēja pārņemts pret tā gribu. Sākotnējam, lai varētu secināt, vai jaunais ir tikai ASV latviešu vispārējā vadībā vai atrodams, kā trimdai raksturīgs, arī citur, pat paša rumātāja darbā.

ASV ir ap 3000—4000 latviešu katoļu. Pirms vairāk nekā 10 gadiem nodibināta Amerikas latviešu katoļu apvienība, tātad — centrāla vadība. Tās priekšsēdis tagad ir N. Trepša. Ja pirms viņa ALKA bija kaut cik aktīva, tad tagad no tās atlicis tikai vārds. Divi pēdējie kongresi patiešām tika nodejoti: 2 stundas runām un atskaitēm, 4 stundas ēšanai, 6 stundas dejošanai. Ievēlētā valde tālāk par konstruēšanos nav tikusi, pag. gadā paredzētais kongress Indianapolē priekšsēža vilcināšanās vai pretestības dēļ nemaz nenotika, jo bija sagādāma stipra opozicija.

Ņujorkas latviešu katoļu draudzi runātājs pārņēma pirms dažiem gadiem un tūlīt izraisīja karus par latviskuma saglabāšanu. Tai ir plakanpēdaina mentālitāte. Jaunatnei te nav, uz ko atsaukties. Stūrgalvīgie fakti rāda, ka mums nav pat skaidrs, kas ir mūsu vadības augšgalā.

Ar nolaistām rokām orātors nopūšas, cik bezgala plakans, nedvēselisks, nepaciļājošs ir bijis viss trimdas laiks, cik izvirtusi latviešu dzīvā dvēsele, mūsu ziedojumi ir mākslīgas puķītes uz kapu vai latviešu skolā vai ģimenē (bet ne draudzē). Jaunatnei šī plēsānās ir aveša un nepatīkama, un tās pulciņš pilnīgi apklusis. Arī dievlūdzēju skaits dažā dievkalpojumā no 300 draudzes locekļiem ir zem 10. Jūlija trešā svētdienā Sv. Patrika katedrālē Ņujorkā katru gadu kardināļa Spelmana vadībā notiek dievkalpojums par apspiestajām tautām, kuŗā aicinātas visas tautības, priesteri un laji. Trepša tur nav redzēts. 1964. gadā viņš aizbrauca atvaļinājumā, 1965. gadā sarīkoja draudzes izbraukumu. Latviešus pārstāvēja un karogu nesa luteriticīgie.

Par Dr. A. Bīlmaņa fondu runāts un plānots pāris ALKA kongresos, bet aktivitāte vēl nav manīta. Vašingtonā notika dievkalpojums A. Bīlmaņa piemiņai, kuŗā ieradās mūsu centrālā vadība, bet fonda priekšsēdis nebija manāms.

Apgāds Dzimtenes Balss dibināts katoļu grāmatu izdošanai. Pēdējos 3—4 gados neviena jauna grāmata nav iznākusi. Autori spiesti savus darbus izdot paši. Centrālajām iestādēm bija jānāk autoriem palīgā, lai no apgāda atdabūtu iesaldētos manuskriptus, jo izdevējs neatbild pat uz 7—8 vēstulēm.

Katoļu mēnešraksts „Dzimtenes Balss" no iepriekšējā izdevēja pārņemts pret tā gribu. Sākotnējam, lai varētu secināt, vai jaunais ir tikai ASV latviešu vispārējā vadībā vai atrodams, kā trimdai raksturīgs, arī citur, pat paša rumātāja darbā.

ASV ir ap 3000—4000 latviešu katoļu. Pirms vairāk nekā 10 gadiem nodibināta Amerikas latviešu katoļu apvienība, tātad — centrāla vadība. Tās priekšsēdis tagad ir N. Trepša. Ja pirms viņa ALKA bija kaut cik aktīva, tad tagad no tās atlicis tikai vārds. Divi pēdējie kongresi patiešām tika nodejoti: 2 stundas runām un atskaitēm, 4 stundas ēšanai, 6 stundas dejošanai. Ievēlētā valde tālāk par konstruēšanos nav tikusi, pag. gadā paredzētais kongress Indianapolē priekšsēža vilcināšanās vai pretestības dēļ nemaz nenotika, jo bija sagādāma stipra opozicija.

Ņujorkas latviešu katoļu draudzi runātājs pārņēma pirms dažiem gadiem un tūlīt izraisīja karus par latviskuma saglabāšanu. Kaut ļaudiem dievkalpojumi jāapmeklē katru svētdienu un svētku dienu, latviešu dievkalpojumi notiek tikai reizi mēnesī. Nedz bērnus, nedz jaunatni draudzē nesagatavo sakramentiem un sabiedriskai aktivitātei: Ziemsvētkos savāc bērnus un liek noskaitīt to, kas iemācīts amerikāņ

Tālivaldis Kiķauka

Alfrēda Brūvera un Alises Kalniņas izstādes Toronto

Alfrēda Brūvera brīvi nepiespiestie zīmējumi no laika gaļa valdzinājuši ar savu dinamiku, atbrīvošanos no mācītām klišejām un vēlēšanos paust tīru, godīgu, tiešu un dabisku izteiksmi, nemēģinot darbus kalkulēt, izskaistināt, nepūloties dabu ideālizēt.

Izstāde DV namā Toronto, kur bija izstādīts krietns skaits zīmējumu un īpato nospiedumu darbu, liecināja par mākslinieciskuo dedzību, intensitāti, steigu un iedalāmi divās daļās: Otas un iespiedkrāsas zīmējumi, galvenokārt melni baltā traktējumā, uzsverot līniju rakstu, veidolus te sabužinot, te atklājot. Pārsvarā bija ainavas, kuŗas, kā mākslinieks pats teica, visas esot no Haiparka rajona, kur A. Brūveris mēdz klejot un skicēt. Otrā daļā bija redzams oriģinālais „Kemeru Anniņas" cikls, darināts jaunatrastajā „stencila" tehnikā — strādājot ar nazi papīrā, iepriekš tur neatzīmējot ne mazāko līniju vai laukumu, iegriež vajadzīgos laukumus, kas, vēlāk pāri nootēti, dod attiecīgo krāsu novilkumu uz papīra.

Sevišķi saistīja acumirklīgā skatīšana: laukumi, kas pirmajā brīdī liekas abstrakti tuvāk ieskatoties, rāda visnotaļ racionālu sakarību un bieži ir pavisam lakoniski, kļūdami par kriptogrammām.

Jāpiezīmē, ka, līdzīgi serigrafiem, darbi ir oriģināli un nav darināti atkārtotu nospiedumu veidā.

Vienā otrā darbā var vērot neliešķu R. Sutas un H. Siliņa paņēmienus: mainot kontūras un tās kontrastējot, ar siluetu laukumiem var panākt interesantu ritmisku un spontānu sakausējumu. Līniju un laukumu iedirbe bieži sarežģījas diezgan komplicētā rakstā, atsaucot dažu labu futūrista vai kubista mēģinājumu. Darbus pateicīgāk varētu izcelt pienācīgs ielogojums un stikli, kuŗu trūkums mazliet traucēja, tāpat arī samērā blīvais izkārtojums un necilais apgaismojums.

☆

Bergdona galerijā 5. maijā atklāja Montrealas gleznotājas Alises Kalniņas patstāvīgo eļļas gleznu izstādi, kuŗā bija ap 30 darbu vidējā formātā, gliti ielogoti un jaukā apgaismojumā, tā laujot pilnīgāk novērtēt gleznotājas paletes naža iecirtumus, švīkas, triepienus. Kā gleznotāja pati atzinās, otu viņa lietojot galvenokārt tikai parakstoties.

Darbu tematikā viegli sazīmējami četri motīvi, kas atkārtodamies rāda sižetu variācijas gan noskaņās, gan krāsu gammās, gan kompozicijas tiešumā vai arī aizplīvurošanā.

Vispirms varētu minēt puķu — rožu, tulpju un cīniju vārās, patinēti liegās un saaustās krāsu saskaņas, operējot ar chromatiski tīru krāsu ziedu, kas vietumis kļūst akadēmiski decents, un noturīgu glezniecīskumu.

Nākamais sižetu cikls aptvēra figūru kustībā, to iekausējot dabā pilnīgi un pārvēršot par metaforisku allegoriju, rēgainu stāvu, kas iekļaujas ainavā, parasti ar diagonāli ievilktām līnijām.

Portretu serija bija rakstura ga ar Modiljani - Janelsiņas tipa radnieciību, tēlojot sievietes galvu, to ideālizējot un pārvēršot simboliskā veidolā. Kā tvērumā, tā arī krāsās portreti bija vairāk žanra un nevis figurālās mākslas darbi, akcentējot vieglu un gaisīgu līniju un krāsu plūdumu, to ieaužot ritmiskā, pastozā un brīvā tvērumā.

Pēdējais motīvs bija ainava — tīrs, ekspresīvs un veikls koku, ūdeņu, atspīdumu un atmosfaras gleznojums, kā parasts, brīvi veidots zināmas kompozicijas robežās, un ar specifisko krāsu saskaņu norādīja, ka ir studijā darināts.

Kā vienu no interesantākajiem darbiem varētu minēt „Cilvēku ar dabu": diagonālu līniju rakstā veidotu zaļgani izturētu lielāka formāta audeklu ar paradoksālu stāvu, kuŗu viesulis taisās aizpūst gaisos.

Gleznotāja pārvalda techniku, kā tas izpaužas viņas „klusās dabas" žanra darbos.

Gleznotājs Alfreds Brūveris pie saviem darbiem Toronto notikušajā izstādē. Foto: J. Līgers

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Kristīgā Balss" Nr. 5, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, 1966. gada maija burtnīca, redaktors R. Ekšteins.

„The Baltic Review" Nr. 30, 1965. gada burtnīca, 64. lpp. Šīs burtnīcas galv. redaktors ir Alfreds Bērziņš, un tā vairumā satur rakstus par Latvijas jautājumiem: prof. Pēteris Lejiņš „Twenty Five Years of Soviet Colonization", Alfreds Bērziņš „Oppressors Stage Celebrations", Jānis Rudzītis „Russification of Latvia" un Pauls Ramans „The Many Faces of Russian Imperialism in Latvia".

KULTŪRAS CHRONIKA

Ulīte Ulmane Mineapolē pārtulkojusi angļu valodā Valdemāra Kārkliņa romāna Andŗa Valdmaņa izstrādāto skatuves variantu „Vientulības kalns". Interesenti var rakstīt Ulītei Ulmanei, 2931 Portland Ave, Minneapolis, Minn. 55407, U. S. A.

Jānis Rudzītis

Attīritais sadzives dziesmu krājums

„LATVJU DZIESMAS", 2:8 TAUTAS UN ORIĢINĀLDZIESMAS AR NOTĪM, APGĀDS AKADĒMISKĀ DZĪVE 1966. G.

Pierādījies, ka ir liela vajadzība pēc dziesmu krājumiem ar vai bez notīm, kuŗi noderīgi, kad latvieši sanākuši kopā un vai nu jāņus „dziesmu garam", vai arī dziedāšanu prasa tradicijas. Diemžēl, krājumos, kas līdz šim izdoti, bijis daudz visādu sārņu un sīksti glabātu aizguvumu. Saucot palīgā komponistu Valdemāru Ozoliņu un filologu Zariņu Jāni, apgāds Akadēmiskā dzīve taged izdevis krājumu, kuŗa nolūks latviešu sadzīves dziesmu repertuāru padarīt, cik vien iespējams, latviskāku.

Protams, iecere arī šoreiz izrādījusies vienkāršāka nekā tās īstenošana, sevišķi domājot par krājumā uzņemtām oriģinālajiem. Tas vien, ka teksta un meldijas autors latvietis, nenodrošina ne latviskumu, ne gaumīgumu. Daža no atsevišķo (studentu) organizāciju tradiciju dziesmām, ko te atrodam, nav neko labāka par citu organizāciju sadzīvē iemīļotiem aizguvumiem. Tagad var arī tikai pabrīnīties, cik pliekans sentimentālisma piemērs radies Jēkaba Graubiņa atstātajā mantojumā ar Tirzmalietes dzejoļa „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme" komponēšanu. Lēta nodeva lētai, nelatviskai gaumei! Nākot pretī apmēram tādai pašai gaumei, arī šis krājums uzņēmis Andrieva Niedras „Dažu skaistu ziedu" ar Fr. Abta meldiju. Bet kālab tad atstāts malā Rietekļa „Še, kur līgo priežu mežī" ar daudz brašāku vācu meldiju? Var tālāk jautāt, vai bija vajadzība uzņemt tādas ziņģes, kā „Meita gāja uz avotu" (kālab tad ne „Meldermeitiņu"?) un „Kur tad tu nu biji, āziti manu"? Latviskums ir problēmatisks par vienā otrā ļoti populārā tautas dziesmā. Manuprāt, nebūtu vajadzības šo popularitāti atbalstīt, piemēram, tipiski slaviskajai latgaliešu dziesmai „Toli dzeivoj". Ka mūsu tautas dziesmai „Sēju jauku (vai lielu) rožu dārzu" meldija aizgūta no vācu „Der Mai ist gekommen", to ir pateicis jau Jurjānu Andrejs. Tātad, par pārspīlējumu jāsauc V. Ozoliņa apgalvojums, ka šai krājumā „izdevēji centušies sakopot dažādos laikos dzimušās, dvēseļu smeldzē izaukstētās dziesmas — aizmūža gaismā mirdzošos dārgakmeņus". Nē, arī te vēl sastopama mānekļīga vīzija un citādi nieki, bet nav noliedzams, ka sadzīves dziesmu repertuāra attīrīšanā tiešām sperts liels solis uz priekšu.

Apmēram piektā daļa no visām krājumā uzņemtajām ir oriģināldziesmas (pie tām un nevis pie tautas dziesmām jāpieskaita arī Melngaiļa „Man māmiņa piesacīja", kuŗai tikai dainu teksts, varbūt Melngaiļa „rediģēts"; sevukārt J. Neilanda dziesmai „Teici, teici, valodiņa" ir gan tautisks teksts, bet tā nav tautas dziesma). Jāsaubās, vai vienbalsīgā dziedāšanā ieviešama daža tipiska koŗa dziesma, kāda ir, piemēram, A. Kalniņa-Plūdoņa „Latvju himna, kuŗas meldija samērā sarežģīta un bez pavadbalsīm nespēj panākt pienācīgo efektu. Tad jau lietderīgāk bija uzņemt, piemēram, E. Dārziņa „Mūžam zilī" un J. Cīruļa „Jaunībai". Jānožēlo, ka nav ievērotas Jāņa Mediņa populārās solo dziesmas „Dzīvite" un „Glāsts", kas tik viegli dziedamas kuŗā katrā sabiedrībā.

Labi saprotams, ka jaunā dziesmu krājuma galvenais svars radies ar dainām, jo tur ir tie „aizmūža gaismā mirdzošie dārgakmeņi", par ko runā V. Ozoliņš priekšvārdos. Sakārtotāji centušies uzņemt visas pazīstamākās tautas dziesmas, lai jaunajai paaudzei tās neaizmirstos. Protams, var ieminēties, vai Jurjāna un Melngaiļa plašajos savākumos nebija uzmeklējamas arī mazāk pazīstamas, kas gan, varbūt, nav tik lipīgas", toties īsti vērtīgas, ļoti interesantas un tālab ieviešamas starp mūsdienu sadzīves dziesmām. Pārsteidzīga bijusi piezīme pie rotaļīgās „Grieze grieza rudzīšos", apgalvojot, ka „no šīs tautas dziesmas meldijas Bēthovens guvis ierosmi savai „Nakts himnai" (Svēta nakts, ak izlej tu), kas kā zināms, skan arī „Apasionātā". Kur pierādījumi tik pārdrošam apgalvojumam? Savā laikā tā runāja Arturs Salaks un dievturi, bet neviens mūsu folkloristš vai mūzikas vēsturnieks to līdz šim nav ņēmis nopietni. Nemētāsimies ar „steikismiem"!

Liela praktiska nozīme tam, ka dziesmām pievienotas arī notis. Atzīstamas V. Ozoliņa rūpes izvēlēties tādu toņkārtu, kas meldijas apmēru darītu pieejamu jaukta sastāva dziedātāju pulkam un katra balss apjoma robežām. Tādā sakarā, piemēram, „Dievs, svētī Latviju", transponēta zemāk, un tas ir labi. Bet „Sarkandaiļa roze auga" gan būtu dziedama kaut cik augstāk. Pārāk optimistiskās domās V. Ozoliņš ir bijis arī savā oriģināldziesmā „Es tēvu zemei noliecos," kur otrai balsij jāsniedzas no mazās oktavas fa līdz pirmās oktāvas re. Tas ir apjoms, ar ko le posies tikai nedaudzi balss īpašnieki.

Mēs dzīvojam apstākļos, kur jaunajai paaudzei grūti uzzināt tautas dziesmu formas īpatības, tālab šādos dziesmu krājumos vajadzētu censties tās parādīt bez vainas. Secināms, ka V. Ozoliņš mūsu mūzikas folklorā orientējas pavāji, tālab viņam pavisam nav bijušas skaidras tautas dziesmu teksta un meldijas attieksmes. Vairākos, pat daudzos gadījumos, sadalot meldiju pa taktīm, nav ievērota korrelācija ar teksta dipodiju. Vietumis Ozoliņš pārņēmis Melngaiļa iedomu par „lielo taktī", ar ko izdziedama vesēla rinda (Trīs putniņi daiļi dzied; Es uzkāpu kalniņā). Melngaiļa nepareizais sadalījums atstāts dziesmā „Es neietu to celiņu". Nav bez tam padomāts, ka, atskaitot izņēmumus, tautas dziesmu melodija domāta vienas strofas, nevis vesēlas četrrindas izdziedāšanai. Jābrīnās, kur būtu dzirdēts, ka ar pazīstamo meldiju dziesmā „Ar laiviņu ielaidos" tiktu dziedātas

(Nobeigums 6. lpp.)

Skaistākā dāvana sveštautiešu skolotājiem mācību gadam beidzoties
Prof. A. RUBUĻA sakārtotā
„LATVIAN LITERATURE"
Jaunieti, piemini Latviju, daudzini savu tautu, tās kultūrālos sasniegumus. Esi lepns uz savas tautas rakstniekiem!
Lai atvieglinātu grāmatas iegādi, DV apgāds pazemināj tās cenu līdz š. g. 15. jūnijam uz
$5.60.
DV grāmatnīca, 491 College St., Toronto 4, Ont. Tālr. 921—7121

Kārlis Zāle

METEORA CEĻŠ

Veltīgi —
Neiemācīs soļos iet
Kumeļu aulēkšainoļ
Krēpēs tam vēji —
Visas pasaules vēji dzied;
Zvaigznes kā gundegas paškiras;
Zeme netur to.

Netaujā skrējienu aumaļaino!
Kas zina ceļu,
Ko meteors plēš?
Pieminiet tikai kā pasaku to,
Ko zemei atstājis
Pakavu mirdzums un vējš!

Atlusnis sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS © ROMĀNS

(41. turpinājums)

„Taisnība, taisnība . . . Es esmu dzīvi pārpratusi. Viss ir bijis aplams. Viss aplams . . ." Patricija piecēlās, piegāja pie Česlava un noglāstīja viņa matus. „Māte tevi nekad nav glāstījusi."

„Būtu nepareizi teikt — nekad. Bet tas bija tik sen, — tik sen kā sapnī."

„Jā, jā, mans draugs, sapņot ir labāk nekā dzīvot. Bet arī sapņi kādreiz ir drausmīgi. Nelaimīgiem cilvēkiem visa dzīve ir drausmīga. Atstāj mani tagad vienu. Man kaut kas jāraksta, kaut kas tāds, ko vēl savā mūžā neesmu rakstījusi."

Česlavs noskūpstīja Patricijai roku un neatskatīdamies izgāja no istabas.

Lēdija Kesvika piegāja pie rakstāmgalda, paņēma lielu baltu vēstulpapīra lapu; šoreiz baltu, ne mēļu kā citkārt. Viņa apsēdās un rakstīja:

Godājamais kungs!

Jūs esat mana vīra atstātā mantojuma likumīgais aizgādnis. Es šovakar esmu nolēmusi aizceļot. Kur, to vēl īsti nezinu, varbūt uz Ungāriju. Mana dzīve ir kaut kā jāpiepilda, kaut gan vīrietis, kuŗu es mīlu, manu mīlestību noraidījis. Es viņu nenīstu par to. Viss, ko tagad rakstu, ir manas pēdējās mīlestības diktēts. Ja es vairs neatgriežos no šī ceļojuma, kas ļoti iespējams, tad visa mana manta, mani noguldījumi un mans nekustamais īpašums Kornvalā pienākas manai saimniecei Teodozijai Skladkovskai un viņas brāļa dēlam Česlavam Dombrovskim. Es viņus abus mīlu, un viņi pēdējās dienās man bijuši tik tuvi un neaizstājami kā neviens cits. Šī ir mana pēdējā vēlēšanās, un tā nav grozāma, ne apstrīdama.

Jums arvien uzticīgā
Patricija Kesvika."

Pabeigusi testamentu, lēdija aizdedzināja cigareti. Viņa vēlreiz pārlasīja uzrakstīto, tad salocīja papīru, ielika aploksnē un uzrakstīja sava advokāta adresi. Cigaretes dūmu aploce turējās virs galvas.

„Tagad varu braukt. Esmu izlīdzinājusies ar visu." — Viņa atvēra savas maskotes būri, pielika dzīvnieciņa mazo purniņu sev pie sejas un čukstēja: „Tu esi mans neatrastais varonis, mans apburtais princis, manas vientulības īsinātājs. Viss cits bija alošanās!"

Patricija iegrima krēslā, piespieda žurku pie krūtīm un, acis aizvērusi, klusēja. Viņa jutās kā izsusējis avots, kas nezina, kur gūt jaunu veldzi.

∴

Vitauts Daiga un Imants ar Baibu pēc viesībām kājām devās uz apakšzemes dzelzceļa piestāti Kensingtonā. Viņi, lēni soļojot, pārcilāja šī vakara iespaidus un vērtēja satiktos cilvēkus.

„Viņa ir nelaimīga," teica Baiba par Patriciju Kesviku. „Man viņas žēl, jo viņas pieķeršanās Česlavam ir aplama. Dombrovskis neliekas dzimis mīlestības dēkām."

„Viņa ir nelaimīga un untumaina reizē. Vienalga, vai viņa dosies mums līdz vai paliks Londonā, — tas nenotiks pārliecības, bet untumu dēļ. Un untumi ir arvien izkāmējuši šakāļi. Nezinu, kā Česlavs ar viņu tiks galā. Viņš nespēj viņu pieņemt, bet, liekas, nespēj arī atraidīt."

„Mēs, diemžēl, nespējam līdzēt," piemetināja Baiba, lūkodamās lidmašīnā, kas, pāri pilsētai lidodama un mirkšķinādama sarkanām un zaļām ugunīm, devās uz lidlauku.

„Palīdzēt ir grūti, ja cilvēki paši nezina, kā viņiem trūkst un kurp viņi vēlētos iet," ierunājās mācītājs. „Man radās iespaids, ka visi šie labie ļaudis nezina, kas viņu ienaidnieks un kas sabiedrotais, ko vajadzētu graut un ko celt. Viņi vēlētos apturēt laika straumes tecēšanu, lai rītdiena būtu tāda pati kā vakardiena. Piemēram, — pulkvedis ar mašīnpistoli dzimšanas dienas svinībās . . . Viņš ir pārliecināts, ka pasaulē visnepārprotamākā ir ieroču valoda, bet nezina, kam tēmēt. Nabaga fellachi Ēģiptē taču nav Eiropas civilizācijas ienaidnieki. Tā ir traģiska pārskatīšanās, kas tagad notiek Londonā un Parīzē. Un mēs visi būsim šīs pārskatīšanās upuŗi . . ."

„Cerību pilns un reizē bezcerīgs rudens," ierunājās Imants. „Eiropieši vēlas cīnīties ar neīstu ienaidnieku nepiedienīgā laikā. Par to domājot, man skrien šermuļi pār muguru."

„Vai nav nevienas skaidras, tālredzīgas domas pasaulē? Vai viss ir tikai patmīlīgu interešu spēle?" ievaicājās Baiba izmisusi. „Es zinu, ka mēs vieni nevaram glābt Ungāriju, bet mums vismaz ir priekšstats par to, kas darāms, lai glābtu. Kāda tumsība apņem pilis un katedrāles!"

„Tai paaudzei, kuŗai būtu jāvada Eiropas tautas, vēl nav varas. Mūs vada otra pasaules kaŗa invalidi vai 19. gadsimta imperiju pundurī. Fašisms paplašināja padomju imperiju līdz Elbai, un 19-to gadu imperiju ideologi tai atdos Afriku un Āziju. Nevienam, kas sevi uzskata par brīvu, šodien nerūp verdzināto liktenis. Deklarācijas, chartas un zvēresti ir tikai uzmanības iemidzināšanai. Tāpat kā visas verdzības idejas ir dzimušas Eiropā, tā arī brīvības centieniem jāpiedzimst šeit. Bet šiem centieniem jānāk no tautas, ne no invalidu vai klibu pundurų mutēm. Netīras rokas nevar izcept tīru maizi. Neķītra fantazija nespēj sludināt jaunus tikumus . . ."

„Ko tad mums, Imant, darīt? Mēs uzstādām diagnozi, bet ļaujam, lai slimnieks mirst lēnā, bet nenovēršamā nāvē. Nākošās paaudzes reiz mums jautās, kad būsim veci un nespēcīgi: kur jūs bijāt 1956. gada 30. oktobrī? Ko mums atbildēt? Vai mums šī atbilde jau saknojas dvēselēs, vai paši vēl maldāmies kā pa krēslu?" Viņa raudzījās uz vienu un otru, uz vīru un uz mācītāju. Baibas acis izskatījās lielas un skumjas.

„Tas ir dzelteno lapu karnevāls, kuŗu pārdzīvo Eiropa," noteica mācītājs. Viņš noliecās un no ietves pacēla dzeltenu Kanadas kļavas lapu. „Lūk, raugieties, šī lapa izskatās pavisam poētiska, tā ir dzeltenas tabakas krāsā. To var gleznot, bet tajā nav vairs chlorofila, kas līdzīgs cilvēku asinīm un veicina dzīvības norises augos un stādos. Arī tie cilvēki, ar kuŗiem šovakar satikāmies, tērzējām un apmainījām domas, ir tikai dzeltenas lapas. Viņi zaudējuši pēdējo chlorofila graudiņu. Eiropas koks iemidzis ziemas miegā, sastindzis salā. Varbūt tas gaida pavasari, bet mēs neviens nezinām, kad tas iestāsies. Un mēs arī nedrīkstam runāt par pavasari, jo dzeltenām lapām ir bailes no palu laika. Dzelteno lapu dzīves gudrība ir šāda: ko mēs nespējam, nespēs neviens. Mēs esam pēdējais košums, ja tas kritīs, tad iestāsies nepārtraukta ziema un nakts . . . Es nepārspīlēju. Ar mani kā ar mācītāju cilvēki ir vaļsirdīgāki nekā ar citiem. Viņiem ir nepieciešamība biktēt. Viņi saka: mūsu paaudze šo cīņu zaudēja, mēs esam pēdējie, kas prata uri vēlējās cīnīties. Aiz mums paliek klajs lauks bez karavīriem. Zini, Imant, man šodien zvanīja kāds patriots, kas runāja „Melnās rokas" uzdevumā.

(Turpinājums sekos)

Gaidu un skautu svinības Kičenerā

Kičeneras-Vaterlū latviešiem 8. maijā bija jaunatnes prieka un vienotības pausme, jo šajā dienā vietējās YWCAs namā notika latviešu organizāciju rīkotā Ģimenes dienas atcere un Pērses (35.) gaidu vienības, kā arī Tērvetes (19.) skautu vienības Kičeneras nodaļas 2. gadasvētki, kuros bija pulcējusies lielākā daļa vietējo latviešu ar saviem bērniem.

Svinības ievadīja ev.-lut. draudzes pārstāvja J. Cera uzruna, kurai sekoja svētdienas skolas audzēkņu deklamācijas un vietējo jauniešu mūzikāli priekšnesumi skolotājas Zommeres un brīvmākslinieka Lasmaņa vadībā. Visi priekšnesumi izpelnījās publikas atsaucību. Svētdienas skolai sveicienus kopā ar apsolīšanu nodeva ev.-lut. draudzes pārstāvis J. Cers un Kičeneras latviešu biedrības pr-ks Dr. Krūmiņš.

Svinību otru daļu ievadīja gaidu un skautu vecāku padomes locekļa Simsona uzruna. Kanadas jendas un Aiviekstes skautu sveicienus nodeva E. Dāvidsons, pasniegdams trīm Kičeneras skautiem — J. Simsonam, A. Beinarovicam un R. Taubem izpelnītās modrības skauta apliecības. No Jelgavas skautu vienības un Saulkrastu gaidu vienības Sv. Katrīnās sveica M. Masīte, no Abavas gaidu vienības Londonā — E. Milics, no Ventas gaidu vienības Hamiltonā — G. Upīte, no Ventspils skautu vienības Londonā — skauts Milics, no Tērvetes skautu vienības Toronto — J. Treimanis. Gaidas un skautus sveica arī pazīstamais skautu labvēlis A. Tīcmanis (aploksne). Pārējo organizāciju apsveikumus ievadīja Kičeneras-Voterlū ev.-lut. draudzes pārstāvis J. Cers (aploksne), Latviešu biedrības pr-ks Dr. Krūmiņš (aploksne) un DV nodaļas pārstāve V. Simsone (aploksne). Rakstiskus sveicienus bija sūtījusi latviešu gaidu priekšniece L. Klētniece un Rīgas skautu vienība Toronto. Apsveicējiem un viesiem gaidu un skautu vārdā pateicās skautu nodaļas vadītājs E. Ozols, arī informējot, ka skautu jendā tiek atjaunota biedru-veicinātāju uzņemts Kičeneras vecāku padomes priekšsēdis A. Taube.

Pēc apsveikumiem gaidas un skauti sniedza kopīgu uzvedumu „Pie ugunskura", kurā deklamācijas vijās ar dziesmām. Ugunskura stāstā E. Ozols pastāstīja par bij. Latvijas skautu priekšnieka Teodora Baltpurviņa dzīves un skautu gaitām. Kā zināms, T. Baltpurviņa dzīvi izbeidza sarkanarmiešu lodes 1941. gada 1. jūlijā Kalniemā pēc tam, kad viņš bija turienes kūdras fabrikā atkal pacēlis Latvijas karogu. Uzveduma tekstu bija sakārtojusi S. Ozola. Par svētku dalībnieku cienastu bija rūpējušās Kičeneras-Voterlū organizāciju dāmas un vecāku padome. Notika loterija, bija ierīkota arī gaidu un skautu rokdarbu skate.

Kičeneras gaidu un skautu saime nav liela, bet tajā valda jauks gars. Par to liecināja arī piešķirtās arodzīmes gaidām A. Krūmiņai, I. Bramanei, M. Beinarovicai un S. Taubei. Par spīti tam, ka abiem vadītājiem jābrauc no Toronto, nodarbības norit regulāri katru otru nedēļu. Visi trīs skauti un viena gaida pērnā gadā piedalījās arī jendas Lielajā nometnē, visas gaidas piedalījās Gaujas gaidu rīkotajā pulciņa nometnē. Abi pulciņi saņem arī visu vietējo latviešu organizāciju atbalstu.

E. O.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNDERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel.: 463-2667

PĀRDOMĀM

Tiklīdz pārvarēts trūkums pats un uzkrātas bagātības, tās ir šis bagātības, kas kavē dvēseli pievērsties sev. Cilvēkam nekad nekā nav diezgan, un pati dzīves baudīšana tā aizņem to, ka tam neatliek laika pievērsties sev. Tā radusies mūsu modernās dzīves raksturīgā aina: no vienas puses drudžains, pārmērīgs darbs, skriešana — līdz elpas trūkumam — pakaļ prom ripojošai naudai, bet no otras puses tikpat drudžaina, nesatīga nodošanās baudai — katru brīdi, ko atstāj brīvu darba pātaga. Šis visu mūsu dzīvi indējošā steiga nedod ne mazāko iespēju pārdomāt par sevi, par to, pēc kā īsti steidzas un ko ar šo steigu grib panākt. Nekad nevērsdams skatu uz iekšu, cilvēks nemaz neredz savu dvēseli, nekā nezina par to, un, ja šāds stāvoklis turpinās ilgāk — tad tur arī maz paliek ko redzēt un zināt.

Prof. P. Jurevičs,
„Idejas un īstenība"

500 dolaru dārga zivs

Makšķerēšana ir dārgs prieks — to zina ikviens „bada pātagas" cilātājs, bet ka vienas vienīgas zivs noķeršana uz āķa maksā 500 dolaru, to, liekas, piedzīvojis tikai Toronto tautietis Kārlis Pilags. Viņš brīvdienas pavadījis Miami, kur Key West pilsētā izmēģinājis makšķernieka laimi Meksikas līcī. Gadījusies tiešām netīcama laime —uz āķa uzķērusies četras pēdas gara zivs — „cobia", kas svērusi 25 mārc. Lielo zivi pārvest uz Kanādu bijis neiespējami, tāpēc laimīgais makšķernieks licis ādu izbāzt, lai vismaz tā padižotos šejienes makšķernieku priekšā ar neticamo lomu. Makšķernieka atļauja gan maksājusi tikai 6 dol., bet zivs ādas izbāšana — 2 dol. par collu. Tā kā zivs bijusi 48 collas gara, K. Pilags smaksājis 96 dol. Ar to, izdevumi tomēr nebeigušies. Pie Kanadas robežas muitnieki gan nopriecājušies par jūras nezvēru, bet tūlīt arī piepraduši. Pilags 145 dol. lielu muitu. Ja vēl pieskaita braucienu — 40 jūdžu jūrā pēc loma, benzīnu automašīnai no Kanadas uz Miami un atpakaļ, divreizēju ēļļas maiņu un citus izdevumus, vienas pašas zivs noķeršana izmaksājusi turpat pie 500 dol. Tik lielu summu par vienas zivs nomaķšķerēšanu, liekas, nebūs vēl samaksājis neviens makšķernieks. Bet vai tas makšķernieka prieku spēj mazināt?

—ks—

TORONTO ZIŅAS

◐ DV Toronto nodaļas organizētajam izbraukumam uz DV Otavas nodaļas darbības atklāšanas sarīkojumu 21. maijā pieteikšanās termiņš pagarināts. Interesenti, tūlīt nokārtojot dalības maksu (ap 9 dol. no personas, bērniem puscena), var vēl pieteikties pie Kanadas vanadžu pr-ces M. Jonānes (tālr. 536—5235) vai DV KV biedrziņa A. Akmeņa (tālr. 921—3558).

◐ DV Toronto nodaļas vanadzes šī gada otru vakarēšanu-grozīņu vakaru rīko 17. maijā plkst. 7.30 vakarā DV namā (123 Huron St.), aicinot vakarētājas ņemt līdz māmuļas un jauno pavadzi. Šai vakarēšanā paredzēts atcerēties arī Mātes dienu, tāpat būs mūzikāli priekšnesumi un deklamācijas.

◐ Sv. Jāņa draudze savā baznīcā 29. maijā, plkst. 2 pēcpusdienā rīko garīgu koncertu Vasarsvētku ieskaņai, kurā draudzes koris dir. J. Baruša vadībā dziedās Guno orātorijas „Atdzimšana" pēdējo daļu. Solisti — soprāns Silvija Ancāne, alts Maija Baruša, tenors Alberts Korsaks un baritons Alberts Vītols; pie ērģelēm Imants Sakss.

◐ Saulaines pārvalde aicina pasteigties ar bērnu pieteikšanu vasaras nometnei, jo jau tuvākajā laikā sadalīs telpas pieteiktajiem nometnotājiem. Bērni piesakāmi pārvaldes loceklim J. Koncim — 6 Crowland Dr., Rexdale, Ont., tālr. 741—3378. Jaunais Saulaines kopējs Augusts Freibergs jau uzsācis savu pienākumu veikšanu. Viņa tālrunis Saulainē ir līdzšinējais —IVY 3 Ring 5; pasta adrese: Happy Valley Camp Utopia, Ont.

◐ Sv. Jāņa draudzes padomes sēdē 6. maijā draudzes pr-ks Z. Rūtenbachs apsveica draudzes mācītāju ar atgriešanos no Eiropas ceļojuma un novēlēja labas sekmes darbā jaunievēlētajiem draudzes locekļiem A. Lucam un J. Ramam, bet aizejošajiem A. Attekam un K. Ozoliņam nolēma izteikt pateicību par ilggadējo darbu. Padome nolēma visus draudzes brīvos līdzekļus turpmāk noguldīt Toronto latviešu kreditsabiedrībā un palielināt Saulaines pārvaldes locekļu skaitu, ievēlot tajā A. Lucu, G. Tanni un E. Reinbergu. Par trešo draudzes sarīkojumu komitejas locekli ievēlēja J. Ramu. Svētdienas skolas skolotājiem pateicībai par veikto darbu vienojās dāvināt jauno Bībeles izdevumu. A. Luca ierosinājumā nolēma aicināt talciniekus (pieteikties pie mācītāja), kas būtu ar mieru zināmās dienās dežūrēt dievnamā, apmeklēt vecus ļaudis un slimniekus u. t. t. Padome atvēlēja līdzekļus izdevumu segšanai tiem draudzes svētdienas skolas skolotājiem, kas piedalīsies svētdienas skolu audzinātāju kursos 21. maijā Toronto Sv. Andreja baznīcā. Šos kursus rīko draudžu apvienības Kanadas apgabala skolu nozares vadītājs māc. A. Voitkus un tajos paredzēti interesanti referāti.

◐ Jaunā mācītāja Viestura Pavasara uzņemšana Latvijas ev.-lut. baznīcas mācītāju saimē notiks Sv. Jāņa baznīcā 12. jūnijā tūlīt pēc Aizvesto pieminas dienas dievkalpojuma. Jaunais mācītājs ir Valmieras prāvesta Pavasara mazdēls, izglītību ieguvis dažādos ASV teoloģijas semināros. Šovasar viņš kā misionārs dosies uz Kolumbiju.

◐ Sakarā ar kristietības pieņemšanu Polijā pirms 1000 gadiem, vietējās poļu organizācijas bija rīkojušas sarīkojumu virkni, kuŗā notika arī pieņemšana un vakariņas King Edward viesnīcā, kuŗās piedalījās Kanadas federālās valdības, provinces un pašvaldību pārstāvji. Latviešu pieņemšanā pārstāvēja LNAK valdes pr-dis J. Niedra ar dzīvesbiedri.

◐ Kanadas latviešu ev.-lut. draudžu svētdienas skolu skolotāju konferenci-kursus 21. maijā Sv. Andreja baznīcas telpās noorganizējis LELDAAs Kanadas apgabala svētdienas skolu un jaunatnes daļas vadītājs māc. A. Voitkus. Dalībnieku reģistrēšanās plkst. 9 no rīta, bet konferences-kursu sākums plkst. 10. Darbu atsevišķos jautājumos ievadīs bīskapa A. Lūša, prāv. V. Sēfera, māc. A. Čopa un māc. E. Pavasara referāti. Par konferences dalībnieku uzņemšanu un ēdināšanu rūpēsies Sv. Andreja ev.-lut. draudzes dāmu komiteja.

◐ Kopīgs izbraukums ar autobusu uz Katskilu kalniem ASV notiks 28. un 29. maija nedēļas nogalē. Dalībniekiem būs izdevība iepazīties ar Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes īpašumu un LKIA atpūtas vietu Rota, kuŗa 28. maija vakarā rīko latviešu kaŗavīru un cīnītāju salidojumu. Brauciena maksa, atkarā no dalībnieku skaita, būs ap 15 dol. personai. Tuvāka informācija un pieteikšanās līdz 20. maijam pie V. Krugera (tālr. 759-2625) vai O. Perro (tālr. 535-6445 vai 535-5555).

◐ Ģimenes dienas dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā 8. maijā ar čello duetu kuplināja Juris Ķeniņš un Turaidā Zemdegs. Pēc dievkalpojuma notika draudzes svētdienas skolas mācību gada nobeiguma akts, kuŗā audzēkņi uzstājās ar priekšnesumiem un sniedza savus vecākus. Liecības par svētdienas skolas apmeklēšanu izdalīja māc. A. Čops.

◐ Sv. Andreja draudzē māc. A. Čops kristīja Davidu Rudolfu un Andri Voldemāru Bernanu, Olgerta un Guntas dēlus.

◐ Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolā akvadītajā mācību gadā bija reģistrēti 180 skolēnu un notika 23 mācību stundas. Svētdienas skolas darbs iedalīts 8 klasēs un bez skolas vadītājas A. Kurses darbojušies vēl 14 skolotāju un 3 izpalīdzes. Reizi mēnesī bērniem mācītas arī latviešu tautas dejas. Aizvadītajā mācību gadā skolu ne reizi nav kavējuši Ruta Āze, Arturs Āzis, Rasma Caune, Andris Černavskis un Sandra Kurse, bet reizi iztrūkuši 12, divas reizes 8 un 3 reizes 11 skolēnu. Svētdienas skolai notikuši 2 patstāvīgi akti un vairāki svētku sarīkojumi. Bērnu kolektēs ieņemti 342,24 dol., kas sadalīti labdarīgiem mērķiem. Skolas līdzekļi kopā ar iepriekšējo gadu ir 1302,37 dol.

◐ 75 gadu vecumā mirušo Maiju Mackari pēdējā gaitā uz Maple kapsētu izvadīja māc. A. Čops. Nelaikē Rīcmondhillā atstāja dēlu Alfredu ar vedeklu un mazbērniem, bet Ņujorkā dēlu Arturu ar vedeklu un mazmeitu.

◐ Maija karalieni Toronto vēlēs 13. maijā Latviešu namā, kur plkst. 8.30 vakarā sāksies DV Toronto nodaļas gadskārtēji rīkotā maija balle. Sarīkojuma atlikums paredzēts Divreizdivi nometnes un vispār jaunatnes darba atbalstam.

◐ Par atomzinātnes izmantošanu kriminoloģijā 13. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā referēs inž. A. Pērkons, Referātu un pārrunu vakaru rīko TLB inženieru un techniķu kopa.

◐ „Nakts Atēnās" sauksies TLB dāmu komitejas rīkotais saviesīgais vakars, kas notiks 14. maijā plkst. 8 vakarā Igaunu namā, 958 Broadview Ave.

◐ Svētdien, 15. maijā, plkst. 11 no rīta notiek jauniešu iesvēte Sv. Jāņa baznīcā, bet plkst. 3 dienā pēc dievkalpojuma Sv. Barnaba baznīcā Austrumu draudzes svētdienas skolas mācību gada nobeiguma akts.

HAMILTONA

◐ Svētdien, 15. maijā, plkst. 2 p.p. A. Lakšmanis no Toronto latviešu misiones runās par tematu „Pasaules lielie notikumi, tagadējie un nākamie, bībeles gaismā." Sapulces vieta Philpath Memorial baznīcā Merrick un Park ielu ziemeļu krustojumā, blakus Pestīšanas armijas ēkai.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija **$1,413,683.47.**

DESMIT MEDAĻU

VERAS KEIŠAS BALETA SKOLAS PANĀKUMI HAMILTONĀ

Šī gada Hamiltonas Kiwanis kluba 16. gadskārtējā mūzikas un baleta festivālā, no 2.—4. maijam, kurā piedalījās ievērojams skaits dalībnieku, Veras Keišas klasiskās baleta skolas audzēkņi no 21 iegūstamas kvalifikācijas vietas baleta sacensībās izpelnījās 10, saņemot 5 sudraba un 5 bronzas medaļas — gandrīz pusi no piešķirtā balvu skaita. Ievērojot apstākli, ka žūrijā darbojās viena persona ar diezgan uzkrītošu subjektīvu izvēli, kas zelta medaļas piešķīra tikai trīs gadījumos, pie tam divāinā kārtā audzēkņiem ar mazāku gatavības pakāpi, V. Keišas audzēkņu iegūtās 10 atzinības medaļas uzskatāmas par ievērojamu panākumu un atzinību viņas paidagoģiskajam darbam. Nepieskaitās pārējās zelta medaļas, kuŗu šai festivālā bija rekordskaits, liekamas uz nevēlēšanos nostādīt angļu skolu mācību metodiku nepatīkamā gaismā. Citādi Keišas audzēknes varēja būt apmierinātas ar saņemtajiem atzinības rakstiem par choreografiju, mūzikas izvēli, gaumīgiem kostīmiem un audzēkņu tehnisko izpildījumu.

Sevišķi labas atsauksmes par ekspresīvu skatuves personību un dejisku līniju saņēma Diana Striklande, kas jau sasniegusi gandrīz profesionālu līmeni. Dainai Donei bija jāapmierinās ar sudraba medaļu, kaut gan savā grupā likās techniski pārākā, par ko protestēja arī vairāki neitrāli skolotāji. Latviešu skolas darbu krietni varēja just, kad no 9 sacensības kandidātēm 12 gadu vecuma klasē Džaneta Mazure nodemonstrēja tikai elevāciju un techniku, bet saņēma tikai sudraba medaļu, bet pirmo un trešo vietu nepieskīra nevienai. Viņas deju skatītāji uzņēma ļoti atsaucīgi. Še atmiņā pavīd šai pašā festivālā pirms vairākiem gadiem piešķirtā zelta medaļa un stipendija kādai Veras Keišas audzēknei, bet toreiz sacensības vadīja Kanadas nacionālās baleta skolas vadītāja, kuŗai bija patiesa rutīna un vēlēšanās respektēt labāko sniegumu. Kā strikta tiesātāja viņa toreiz tikai vienai klases grupai nedeva pirmo vietu. Vispārējs ieskats ir, ka baletu vienai personai, ja tā nav patiesa autoritāte, lietiški novērtēt nav iespējams, kas pierādījās arī šajās sacensībās.

Sacensības Hamiltonā noskatījās arī baleta skolas vadītāja Vera Keiša, kuŗa atzina, ka vienpersonas lēmumi neattaisnojas un ka trūkst atbildības sajūtas, kam var būt dažādi iemesli. „Kaut ar sasniegtajiem rezultātiem var apmierināties," viņa izteicās, „turpmāk būtu patikamāk šādās sacensībās redzēt žūrijas kolēģiju, kuŗā pārstāvētas abas baleta skolu metodes. Tikai tādos apstākļos var cerēt, ka audzēkņu sniegumu objektīvāk novērtēs."

Vienu atziņu arī Hamiltonā varēja mācīties un iegaumēt: cīnīšanās par mākslas lauriem sākas jau mazotnē; kas to neuzdos, var cerēt uz lielākiem panākumiem.

Atsevišķās sacensības grupās Veras Keišas audzēknēm piešķīra sekojošas vietas: līdz 8 gadu vecuma baleta solo klasē — 2. vietā Līna Mura un 3. vietā Māra Groskopfa; līdz 10 g. solo klasē — 3. vietā Dženifera Mejūze; līdz 10 g. baleta duo klasē — 3. vietā Pamela un Marina Hila; līdz 12 g. baleta solo klasē — 2. vietā Žaneta Mazure; līdz 12 g. raksturdeju klasē — 2. vietā Vikija Ohašī; līdz 14 g. baleta solo klasē — Daina Done; līdz 14 g. baleta duo klasē — 3. vietā Ilze Bertuša un Vilma Scite; līdz 20 g. baleta solo klasē — 2. vietā Selija Brauna un 21 g. un vecāku klasē — 2. vietā Diana Striklande.

A. Kalniņš

Veras Keišas baleta skolas audzēknes, kuŗas Hamiltonā izpelnījās sudraba medaļas: no kreisās Selija Brauna, Daina Done un Žaneta Mazure. Foto: A.Kalniņš

JAUNAS IESPĒJAS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

ka Vācijas un Anglijas apmeklējums devis viņam iespēju vērot mūsu draudžu dzīvi šajās zemēs, izmainīties domām kā ar latviešu, tā arī vietējiem atbildīgiem darbiniekiem un iepazīstināt tos ar mūsu ev.-lut. baznīcas darbu un parādībām 16 zemēs. Jautāts par Vācijā notikušās mācītāju un draudžu darbiniekiu konferences iespaidiem, bīskaps A. Lūsis uzsvēra, ka sevišķu interesi radījusi veidošanas stadijā esošie Latvijas ev.-lut. baznīcas noteikumi Eiropā, kas līdzīgi LELDAAs izstrādātajiem un domāti Eiropas draudžu sadarbības veicināšanai, uzturot ciešu vienību ar mūsu kopbaznīcu citās zemēs, archibīskapu un baznīcas virsvaldi.

Bīskaps A. Lūsis pieminēja arī latviešu pārstāvja pie Bonnas valdības R. Liepiņa referātu par starptautisko stāvokli, kuŗā ziņots par Krievijas republikā pieņemto likumu, kas noliedz jebkādu iespieddarbu veikšanu baznīcas vajadzībām. Pēc R. Liepiņa domām nākotnē līdzīgu likumu var pieņemt arī okupētajā Latvijā un citās komūnistu režīmam pakļautajās zemēs.

Sakarā ar Pasaules luteraņu federācijas lēmumu 1969. gadā sasaukt federācijas lielsanāksmi Veimārā (Austrumvācijā), radusies neapmierinātība Eiropas latviešu draudzēs, bet ar sevišķām bažām to vēro Rietumvācijas baznīca. Pēdējās nostāja sadarbībā ar latviešu draudzēm ir ļoti labvēlīga ne tikai materiālā atbalsta ziņā, bet arī dažādās starptautiskās konferencēs ņemot mūsu baznīcu morālā aizbildniecībā.

Kaut bīskapa A. Lūša uzturēšanās Vācijā bija saistīta galvenokārt ar amata pienākumiem, zināms iespaids tomēr gūts arī par turienes latviešu vispārējo dzīvi. Tā raksturojama ar zināmu pietāti. Izceļošanas doma plašākos apmēros liekas atmesta.

No Anglijas apmeklējuma bīskaps A. Lūsis sevišķi izcel Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcas iesvētīšanas svinīgo dievkalpojumu Londonā, kur piedalījās vairāk nekā 40 augstāko garīdznieku no dažādām tautībām un valstīm (skat. LA Nr. 36).

Ar sevišķu gandarījumu bīskaps A. Lūsis izteicās par latviešu jaunajiem teologiem, kas beiguši Oksfordas universitāti un jau iesaistījušies latviešu draudžu darbā Anglijā. Tie pa lielākai daļai ir mūsu bijušie karavīri - leģionāri, kas tagad kļuvuši par ievērojamu atbalstu mūsu baznīcas darbam. Viņu vidū ir mācītāji J. Gailis, J. Jurģis, A. Putce un K. Zuika. Paredzams, ka pēdējais tuvākā nākotnē pārcelsies uz Bavāriju, Vācijā, lai aizstātu atpūtā aizgājušo Dr. V. Sanderu. Bez tam uzņemšanu Latvijas baznīcā un ordinēšanu mācītāja amatā lūdzis A. Celms, bet Londonas universitātē teoloģiju vēl studē K. Siliņš.

Sarunas nobeigumā bīskaps A. Lūsis vēl piemin, ka latviešu jauniešiem, kuŗiem nopietna interese, pastāv iespējas iegūt izglītību Oksfordas universitātē un saņemt arī stipendijas. Šīs iespējas var izmantot arī Ziemeļamerikas kontinentā dzīvojošie.

R. N.

MĪĻIE TAUTIEŠI,

nāciet klausīties kanadiešu bībeles skolotāju Eriku McClayn — svētdien, 15. maijā, plkst. 7 vak. Latviešu namā. Viņa temats „Tagadējie un nākotnes pasaules notikumi bībeles pravietojumu gaismā."

Programmā piedalās ievērojamais vācu Boetcher dziedātāju kvartets.

Sauciens no Golgatas vadība.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

ALĪSES KALNIŅAS
GLEZNU IZSTĀDE
BERGDON GALERIJĀ
180 Davenport Rd., Toronto
no 5. — 21. maijam
no plkst. 10—5.30 pēcpusdienā
ceturtdienās no 10—9 vak., tel. 924-3865

OTAVĀ
1966. gada 21. maijā, plkst. 7 vakarā
1000 Byron avēnijā

DV NODAĻAS ATKLĀŠANA

SVINĪGAJĀ AKTĀ:

Māc. E. Lange, konsuls V. Tomsons, DVKV priekšsēdis E. Krūka, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, DVKV loceklis O. Ieviņš, Otavas DV nodaļas pr-dis K. Bērziņš

SVĒTKU PROGRAMMAS DAĻA

DV teātra Kanadā aktieŗu priekšnesumā: I. Purva, H. Mikelsons, R. Purvs, A. Briede; Koklētāja — I. Plaude; Akordeonists — A. Semenovs

DEJA

„Pantalone" deju orķestris. Saviesīga sadzīve.

Ieeja — $2.—, studentiem $1.—.

Visus sirsnīgi ielūdz

DV Otavas nodaļas valde

Latviešu teātŗa 6

Austrālijas latviešu lielie sarīkojumi — kultūras, jaunatnes, rakstnieku dienas un teātŗu festivāls — notiek katru gadu un dažreiz viens otram seko ar tik mazu laika atstarpi, ka laikraksta informācijas raksti „saskrienas". Tā sanāk šogad, jo jaunatnes dienas Sidnejā notiek no 15. —22. maijam, bet nepilnas 3 nedēļas vēlāk — no 10.—13. jūnijam Adelaidē risinās teātŗu festivāls. Jaunatnes dienu organizēšana norit pilnā sparā, kad Sidnejas latviešu namā uzmeklēju LAA kultūras daļas teātŗa nozares vadītāju Imantu Sveilī un izjautāju par teātŗa festivāla vispārējiem jautājumiem.

Tagad visiem lielajiem Austrālijas latviešu centriem ir savi nami ar lieliskām skatuvēm, tādēļ teātŗu festivāls turpmāk regulāri rotēs starp Adelaidi, Sidneju un Melburnu, kaut nebūtu iebildumu, ja to rīkotu arī, piemēram, Brisbenā. Sarīkojuma vietu nosaka Austrālijas latviešu teātŗu darbinieku kongress, kas notiek festivāla laikā un kuŗā piedalās visi klātesošie teātŗa darbinieki.

Par kongresa uzdevumiem I. Sveilis pastāsta plašāk: „Kongress apspriprina nākamā festivāla vietu un kopīgās sadarbības un pasākumu plānus. Tāpat diskutē latviešu teātŗu pastāvēšanas jautājumus un izmaina pieredzi. Ir kongresa lēmums, ka tas ansamblis, kuŗa pilsētā notiek festivāls, iestudē latviešu autora darbu, un tā adelaidieši šogad izvēlējušies Mārtiņa Zīverta lugu „Nauda". Citiem ansambļiem ieteikts to darīt iespēju robežās. Bieži vien šīs iespējas nenosaka grūtības dabūt latviešu autora lugu, bet aktieŗu iespēja braukt lielos attālumus, kavēt darbu un papildus noslogot ģimenes budžetu."

Kas izlemj, kuŗus latviešu teātŗus festivālā aicināt? — „Festivāla sākotnējie partneŗi bija Adelaides, Sidnejas un Austrālijas latviešu teātris Melburnā un Brisbenas DV drāmas kopa," paskaidro I. Sveilis, kas piedalījies visos festivālos. „Vēlāk izteica sauc

JŪLIJA VAIMANAS SLE

NAV IZPAUZAMS, JO SLEPENI N

Kad saule pacēlās aizvien augstāk pie dzidrajām pavasara debesīm un sauleș stari ziedoņa mēneša pirmajās dienās bija zemi sasildījuši tik ļoti, ka puķu dārzā jau izspraucās daudz zaļu asnu, notika tā, ka divas Pigbridžas dāmas satikās pie puķu dārzu žoga — nevis parunāties, bet lai paravētu puķu dobes. Tomēr iznāca savādāk...

Pigbridžas vēstures archīvos dati un fakti liecina: ja viens tautietis nopērk māju Pigbridžas kalnā, arī otram jādara tas pats. Ir zināmi tikai divi gadījumi, kad tautieši pārdevuši savas mājas kalnā, lai dotos atkal lejup. Iznākums tad nu tāds, ka kalnā izveidojies mazs latviešu pagasts, kuŗā pat pāri dārzu žogiem var šņaukt vērot ikdienas notikumus un nebūšanas kaimiņa pagalmā. Un kur tad nu vēl it kā neparedzēta bet tik ļoti kārotā satikšanās sieviešiem „mēlīšu trīšanai".

Tā arī šoreiz divas kalna kaimiņienes, Zane un Spodra, bija nejauši satikušās un pārsprieda aktuālākos politiskos un saimnieciskos notikumus pašu ciemā, kā arī tuvākā un tālākā apkārtnē. Zane, padevusi labu ritu, svarīgiem soļiem pirmā piečāpoja sava nekustamā īpašuma robežai — drāšu žogam, lai sarunā pārsvērtu aizvadītajās dienās iekrājušos smagumus. Kad bija apmainītas pirmās pieklājības frazes par laiku un gados jaunākās kaimiņienes Spodras moderni blondo matu krāsu, Zane iesāka bez liekas vilcināšanās:

„Mana mīļā, tu jau būsi dzirdējusi no tām mūsu avīzēm... Tāds kauns, tāda neslava! Melnākais neķītrības traips tiek uzmests mūsu Pigbridžai! Ak, es nemaz nezinu, kā mēs šo neslavu nomazgāsim. Vienalga, kāda slikta slava tiktu pierakstīta mūsu pilsētai politikā vai saimniecībā, bet vēl nekad mūsu pilsētu nebija apsēdis seksa škandāls!... Būtu kādai tautiešu biedrībai tāda kārtīga goda tiesa, tad vajadzētu painteresēties, kas mūs tik neķītni bez kauna un goda apmelojis... Es neko neteiktu, ja mūs apvainotu par došanos cauri dzelzs aizskaram,— tā tāda

NAS

stājās ar priekšnesumiem un
mināja savus vecākus. Liecības
svētdienas skolas apmeklēša-
izdalīja māc. A. Cops.
Sv. Andreja draudzē māc. A.
ps kristījis Davidu Rudolfu
Ādri Voldemāru Bernanu,
gerta un Guntas dēlus.
Sv. Jāņa draudzes svētdienas
olā akvadītajā mācību gadā
a reģistrēti 180 skolēnu un no-
n 23 mācību stundas. Svētdie-
s skolas darbs iedalīts 8 kla-
un bez skolas vadītājas A.
rses darbojušies vēl 14 skolo-
u un 3 izpalīdzes. Reizi mēne-
bērniem mācītas arī latviešu
tas dejas. Akvadītajā mācību
tā skolu ne reizi nav kavēju-
Zuta Āze, Arturs Āzis, Rasma
une, Andris Černavskis un
ndra Kurse, bet reizi iztrūku-
12, divas reizes 8 un 3 reizes
skolēnu. Svētdienas skolai no-
uši 2 patstāvīgi akti un vairāki
tku sarīkojumi. Bērnu kollek-
ieņemti 342,24 dol., kas sada-
labdarīgiem mērķiem. Sko-
līdzekļi kopā ar iepriekšējo
u ir 1802,37 dol.
75 gadu vecumā mirušo Māiju
ckari pēdējā gaitā uz Maple
sētu izvadīja māc. A. Cops.
aiķe Richmondhillā atstāja dē-
Alfredu ar vedeklu un maz-
niem, bet Ņujorkā dēlu Ar-
u ar vedeklu un mazmeitu.
Maija karalieni Toronto vē-
13. maijā Latviešu namā, kur
st. 8.30 vakarā sāksies DV To-
to nodaļas gadskārtēji rikotā
ja balle. Sarīkojuma atlikums
edzēts Divreizdivi nometnes
vispār jaunatnes darba atbal-
m.
Par atomzinātnes izmantoša-
kriminoloģiju 13. maijā plkst.
ākarā Latviešu namā referēs
A. Pērkons, Referātu un pār-
u vakaru rīko TLB inženie-
un tehniķu kopa.
„Nakts Atēnās" sauksies TLB
u komitejas rīkotais saviesī-
vakars, kas notiks 14. maijā
st. 8 vakarā Igauņu namā,
Broadview Ave.
Svētdien, 15. maijā, plkst. 11
rīta notiek jauniešu iesvēte
Jāņa baznīcā, bet plkst. 3 die-
pēc dievkalpojuma Sv. Barna-
baznīcā Austrumu draudzes
dienas skolas mācību gada
iguma akts.

HAMILTONA

Svētdien, 15. maijā, plkst. 2
A. Lakšmanis no Toronto
ešu misiones runās par te-
u „Pasaules lielie notikumi,
adējie, un nākamie, bībeles
mā." Sapulces vieta Philpath
norial baznīcā Merrick un
k ielu ziemeļu krustojumā,
us Pestīšanas armijas ēkai.

TORONTO
LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO),
REDIT UNION LIMITED
a visas parastās banku ope-
as, izsniedz personīgos aiz-
mus, maksā gadā 4% par
noguldījumiem un 3½% par
mām čeku kontos, pieņem
sājumus par telefona, elektrī-
gāzes un ūdens rēķiniem,
od naudas pārvedumus un
āju čekus, piešķir aizdevu-
pret nekustamu īpašumu
ām hipotēkām.
College Street, Toronto 4,
iešu namā, telefons: 924-2775.
rojs atvērts 6 dienas nedēļā,
d. līdz piektd. no pl. 12—8
ākarā, sestdienās no 9—1.
itsabiedrības aktīvs 1966. ga-
31. februārī bija $1,413,683.47.

plkst. 7 vakarā
vēnijā
TKLĀŠANA

*omsons, DVKV priekš-
nadžu pr-ce M. Jonāne,
avas DV nodaļas pr-dis*

A

*priekšnesumā: I. Pur-
. A. Briede; Koklētāja
— A. Semenovs*

Saviesīga sadzīve.

tiem $1.—.

tavas nodaļas valde

Latviešu teātŗa 6. festivāls Austrālijā

Austrālijas latviešu lielie sarīkojumi — kultūras, jaunatnes, rakstnieku dienas un teātŗu festivāls — notiek katru gadu un dažreiz viens otram seko ar tik mazu laika atstarpi, ka laikraksta informācijas raksti „saskrienas". Tā sanāk šogad, jo jaunatnes dienas Sidnejā notiek no 15.—22. maijam, bet nepilnas 3 nedējas vēlāk — no 10.—13. jūnijam Adelaidē risinās teātŗu festivāls. Jaunatnes dienu organizēšana norit pilnā sparā, kad Sidnejas latviešu namā uzmeklēju LAA kultūras daļas teātŗa nozares vadītāju Imantu Sveili un izjautāju par teātŗa festivāla vispārējiem jautājumiem.

Tagad visiem lielajiem Austrālijas latviešu centriem ir savi nami ar lieliskām skatuvēm, tādēļ teātŗu festivāls turpmāk rēgulāri rotēs starp Adelaidi, Sidneju un Melburnu, kaut nebūtu iebildumu, ja to rīkotu arī, piemēram, Brisbenā. Sarīkojuma vietu nosaka Austrālijas latviešu teātŗu darbinieku kongress, kas notiek festivāla laikā un kurā piedalās visi klātesošie teātŗa darbinieki.

Par kongresa uzdevumiem I. Sveilis pastāsta plašāk: „Kongress apstiprina nākamā festivāla vietu un kopīgās sadarbības un pasākumu plānus. Tāpat diskutē latviešu teātŗu pastāvēšanas jautājumus un izmaina pieredzi. Ir kongresa lēmums, ka tas ansamblis, kuŗa pilsētā notiek festivāls, iestudē latviešu autora darbu, un tā adelaidieši šogad izvēlējušies Mārtiņa Ziverta lugu „Nauda". Citiem ansambļiem ieteikts to darīt iespēju robežās. Bieži vien šīs iespējas nenosaka grūtības dabūt latviešu autora lugu, bet aktieŗu iespēja braukt lielos attālumus, kavēt darbu un papildus noslogot ģimenes budžetu."

Kas izlemj, kuŗus latviešu teātŗus festivālā aicināt? — „Festivāla sākotnējie partneŗi bija Adelaides, Sidnejas un Austrālijas latviešu teātris Melburnā un Brisbenas DV drāmas kopa," paskaidro I. Sveilis, kas piedalījies visos festivālos. „Vēlāk izteica vēlēšanos piedalīties arī Melburnas latviešu biedrības teātris, ko ar prieku pieņēmām. Tie ir ansambļi, kas savā laikā uzrādīja rēgulāru darbību. Tiem būtu jāpieskaita Pertas latviešu ansamblis, bet lielo ceļa izdevumu dēļ tā piedalīšanās ir problēmatiska. Aicinājumus piedalīties festivālā izsūta tās pilsētas teātris, kuŗā sarīkojums notiks. Adelaidieši šogad aicinājuši piedalīties visus ieprieks minētos ansambļus, bet piedalīsies tikai Adelaide, Sidneja un Melburna."

—Kā vadība izkārto financiālo bazi un vai tas neprasa lielas piemaksas? Uz šo jautājumu Sveilis atbild diezgan optimistiski: „Festivāla apmeklētāju skaits, arī atsevišķajās izrādēs, mazinās, bet šī dekadence ir vispārējā sakarā ar televīziju. Festivāla financiālā baze ir šāda: visus ienākumus no visu ansambļu izrādēm, pieskaitot balles ienākumus un atskaitot ceturto daļu, kas paliek mājas ansamblim, saskaita kopā, tad atskaita tiešos festivāla izdevumus (zāles īri), bet atlikumu sadala visu ansambļiem proporcionāli nobraukta ceļa garumam un dalībnieku skaitam. Tā līdz šim, šķiet, ansambļiem lielas piemaksas nav nācies izdarīt."

Teātŗu festivāla rīkošana kļuvusi par rutīnas darbu, un I. Sveilim, kā LAA kultūras daļas teātŗa nozares vadītājam, jāveic tikai koordinācijas un iepriekšējo teātŗa darbinieku kongresu pieņemto lēmumu izpildīšanas pārraudzīšana, kā arī daži reprezentācijas uzdevumi, piemēram, festivāla atklāšana. Teātŗa nozares vadītāja pienākums ir arī balvu pasniegšana, kuŗas agrāk sauca par „oskariem", tomēr pēdējā kongresā paši teātrinieki nolēma, ka atsevišķu aktieŗu apbalvošana rada disonanci dalībnieku vidū, tādēļ šogad apbalvos tikai festivāla labāko ansambli. Žūrijas komisiju sastādīs festivāla sākumā, un balva būs statuete, kuŗas iegādei līdzekļus dod Kultūras fonds.

—Pieminot Kultūras fondu, atsaucos uz „Austrālijas Latvieti" lasītu ziņu, ka ne visi teātŗi kārto 2 centu KF nodevu no katras pārdotas biļetes. — „Kultūras fonda nodevu, arī par festivālā izrādītajām lugām, katrs teātris kārto atsevišķi. Teātŗa darbinieku kongresā šo jautājumu apspriedīsim, jo Kultūras fonds pieņēmis jaunu nodevu iekasēšanas instrukciju. Man nepiesūta rēgulārus ziņojumus par izrādēm, apmeklētāju skaitu un kases stāvokli. Teātŗu darbinieki nav čakli sakaru uzturētāji. Arī ārpus Austrālijas man izdevies sazināties tikai ar ALAs kultūras biroja teātŗa sekcijas vadītāju J. Neimani, bet viņš no amata atteicies."

Imants Sveilis nav liels runātājs, bet sevišķi nevaļīgs kļuvis pēdējās nedēļās, jo Sidnejas latviešu teātris festivālā Adelaidē izrādīs J. Raiņa lugu „Spēlēju, dancoju." Ansamblī 25 spēlētāji, kas visi brauks ar vilcienu un kavēs daudzas dienas. Labi, ka dekorātore Vija Spoģe 7 cēlienu dekorācijas izgatavojusi tik vieglas, ka tās saliekamas divās somās. Austrālijas latviešu teātris no Melburnas festivālā izrādīs K. Vitlingera lugu „Piena ceļš."

A. Zariņš

FILADELFIJA

● Longailendas mednieku klubā dāvātos ceļojošos kausus Filadelfijā 7. maijā šoreiz izcīnīja paši dāvātāji: šaušanā ar mazkalibra šauteni Zigurds Blumbergs, bet ar kara šauteni Herberts Dance. Sacīkšu rezultāti bija šādi: māla baložu šaušanā — H. Dance 24 p., Ž. Nīcis un M. Platais pa 21 p. (visi Longailen) da); šaušanā ar mazkalibra šauteni — Z. Blumbergs 129 p. no 150 iespējamiem, V. Ābrams (Filadelfijas DV) 129 p. un H. Dance 125 p.; šaušanā ar sporta šauteni — P. Tūlis (Filadelfijas DV) 94 p. no 100 iespējamiem, Z. Blumbergs 90 p. un I. Plotnieks (Filadelfijas DV) 90 p.; šaušanā ar kara šauteni — H. Dance 93 p. no 100 iespējamiem, A. Pūliņš (Longailenda) 87 p. un V. Ābrams 85 p.

A. T.

Austrālijā lielākā kontinentālās maizes ceptuve pieder Voldemāram Bērziņam Sidnejā. Tajā ceptās vairāk nekā 30 dažādās maizes šķirnes pērkamas ne tikai Austrālijā, bet arī Indonēzijā, Singapūrā, Formozā, Hongkongā, Taizemē un citur. Rīgas vārdā nosauktajā uzņēmumā nodarbināti pāri par 50 darbiniekiem, vairums latvieši. V. Bērziņš ar ģimeni bieži apmeklē latviešu sarīkojumus un atbalsta dažādus pasākumus. Uzņēmumā V. Bērziņš (pa labi) Sidnejas lidlaukā kopā ar tirdzniecības daļas vadītāju K. Tirziņu.

JŪLIJA VAIMANAS SLEPENS ZIŅOJUMS PAR OTAVU

NAV IZPAUŽAMS, JO SLEPENI NOKLAUSĪTS PIGBRIDŽA AIZ CERIŅKRŪMA

Kad saule pacēlās aizvien augstāk pie dzidrajām pavasara debesīm un saules stari ziedoņa mēnesa pirmajās dienās bija zemi sasildījuši tik ļoti, ka puķu dārzā jau izspraucās daudz zaļu asnu, notika tā, ka divas Pigbridžas dāmas satikās pie savu dārzu žoga — nevis parunāties, bet lai paravētu puķu dobes. Tomēr iznāca savādāk...

Pigbridžas vēstures archīvos dati un fakti liecina: ja viens tautietis nopērk māju Pigbridžas kalnā, arī otram jādara tas pats. Iznākums tad nu tāds, ka kalnā izveidojies mazs latviešu pagasts, kuŗā pat pāri dārzu žogiem var vērot ikdienas notikumus un nebūšanas kaimiņa pagalmā. Un kur tad nu vēl it kā neparedzēta bet tik ļoti kārotā satikšanās sieviešiem „mēlīšu trīšanai".

Tā arī šoreiz divas kalna kaimiņienes, Zane un Spodra, bija nejauši satikušās un pārsprieda sava nekustamā īpašuma robežai aktuālākos politiskos un saimnieciskos notikumus pašu ciemā, kā arī tuvākā un tālākā apkārtnē. Zane, padevusi labu rītu, svarīgiem soļiem pirmā piecāpoja sava nekustamā īpašuma robežai — drāšu žogam, lai sarunā pārsvērtu aizvaditājas dienās iekrājušos smagumus. Kad bija apmainītas pirmās pieklājības frazes par laiku un gados jaunākās kaimiņienes Spodras moderni blondo matu krāsu, Zane iesāka bez liekas vilcināšanās:

„Mana mīļā, tu jau būsi dzirdējusi no tām mūsu avizēm... Tāds kauns, tāda neslava! Melnākais neķīstības traips tiek uzmests mūsu Pigbridžai! Ak, es nemaz nezinu, kā mēs šo neslavu nomazgāsim. Vienalga, kāda slikta slava tiktu pierakstīta mūsu pilsētai politikā vai saimniecībā, bet vēl nekad mūsu pilsētu nebija apsēdis seksa skandāls!... Būtu kādai tautiešu biedrībai tāda kārtīga goda tiesa, tad vajadzētu painteresēties, kas mūs tik nešpetni bez kauna un goda apmelojis... Es neko neteiktu, ja mūs apvainotu par došanos cauri dzelzs aizskaram,— tā tāda kā laikmetīga būšana, kas vienam otram pielīp. Bet mūs apvainot seksa nebūšanās, kur viens otram, varbūt, tikai tā drusku pieķēris,— tā nu gan ir skaidra neslavas celšana! Kur tu vēl atradīsi otru tik kārtīgu pilsētu, kur pašiem sava baznīca? Kas par to, ka katrs pēc veca paraduma vēl sēž savā pusē? Mums pašiem tak ir savs, ganīdrīz izmaksāts biedrības nams, pie tam trīs koŗi, dziedoņu ansamblis un vēl..."

Te Spodra, puspievērtās sārtās lūpiņas savilkusi noslēpumainā smaidā, iekrīta starpā, pārtraucot pigbridžiešu apsūdzību un lielīšanu, lai netiktu izkliegta vēl viena otra Pigbridžas nebūšana. Spodra, izlikdamās, ka jūt līdz kaimiņienes aizvainotajam godam, mēģinājā pavasaŗa rīta sarunas ievirzīt citā, savu interešu plāksnē:

„Taisnība, Zane, es tevi saprotu! Bet paklausies,— kas nu bez grēkiem savu dzīvi šodien nodzīvo? Tie tikai tādi nevainīgi traipiņi, kas Pigbridžas seju izrotā kā vasaras raibumiņi, darot to interesantāku un krāsaināku. Pie tam kuŗa katra biedrība vai pilsēta netiek vis avīzēs aprakstīta! Vai esi dzirdējusi, ka daudz svarīgākas lietas ir notikušas mūsu pārnovadā? Kad citi Vanagu biedri šogad svinēs lielu 20 gadu jubileju, mūsu pašu galvaspilsētā nodibinājus es jauna Vanagu biedrība!... Dārgā draudzene, tikai nedusmo, bet teikšu, ka laba daļa mūsu tautiešu ir tikai tādi lokālpatrioti, kas akli cīnās par savas mājas labo slavu, par sava puķu dārziņa kopšumu, par augstajiem amatiem savā biedrībā un pasludina Dieva sodību visiem tiem, kas pieskaras „manējam" pat ar vārdiem, kur tad nu vēl darbiem... Visa pieminētā vietā mums vairāk būtu jādomā un jāstrādā mūsu kopības labā, un redzi, ir tomēr tādi cilvēki, kas ar savu kluso darbu 20 trimdas gados uzcēla jaunu latviešu Vanagu biedrību!" „Jā, mīļā Spodra, tev taisnība gan. Es jau neko, mums katram savs hobijs, kas sirdi priecina brīvākā brīdiņā! Bet kāpēc tad šie tik vēlu sadomājuši par to biedrības dibināšanu? Iznāk tā — citi jau gandrīz pilngadību sasnieguši, un te nu bēbīties piedzimst!" Kad Spodra vilcinājās ar atbildi, meklēdama īstos vārdus, Zane pārliecinoši turpināja: „Man, mīļā, tā lieta pavisam skaidra! Redzi, galvaspilsēta paliek galvaspilsēta, tur visi strādā pie governamentes. Ja nu biedrība sāk vākt naudu cīņai par brīvību, cīņai pret draudzīgas valsts iekārtu un piketē par brīvību pie draudzīgas valsts sūtniecības, tad governamente var atlaist no darba vai nepaaugstināt labākā cinā. Lūk, tādēļ otavieši šo laiku cītīgi strādājuši savos valsts amatos, bet no biedrībām tikai tālāk..."

„Zane, tas nu gan nav tiesa! Tagad tu traipo mūsējos! Te ir brīva zeme, un mums ir runas, rakstu un ticības brīvība, katrs var brīvi izteikt savu domu un biedroties, nav ko baidīties! Pie tam mūsu biedrība nav tak nekāda nieka biedrība, jo jau vairāk kā pirms 10 gadiem reģistrēta pie valdības!"

„Tev atkal, mīļā, taisnība. Es laikam būšu saklausījusies tikai baumās. Redzi, otaviešiem nu ir sava Vanagu biedrība, ko tu viņiem padarīsi? Viņi, laikam, visi tagad ciešā ierindā un roku rokā. Kad turpu nobrauksim, tad dzirdēsim to dibināšanas stāstu!"

„Zane, ja vien gribi klausīties, es tev ko uzticēšu, tikai nebazūnē to pārī citām sētām. Jaunās biedrības dibināšanas vēsture man ir skaidra!"

Zane, paliekusies uz jaunās kaimiņienes pusi, nepacietībā staroja, jo viņas lielā dzīves daļa bija runāšana un atstāstīšana. It sevišķi uzticētie noslēpumi viņu dedzināja un spieda tā, ka pie pirmās izdevības labsajūtā no tiem atbrīvojās.

„Jā, jā, mīļā, runā vien, es jau nekad neko," Zane pusčukstus mudināja kaimiņieni.

Spodra iesāka klusinātā balsī: „Kā jau būsi dzirdējusi, mūsu galvaspilsētā ir tuvu pie 300 tautiešu, kas jau sen varēja diedzīvot un apstiprināts Dr. phil. Jānis Zaube. Lai varētu piedalīties latviešu valodas kursā, nav jādzīvo ne Kalamazū, ne Mičigenā, nav arī jābūt kolledžas studentam, — vienīgās saistības ar universitāti ir šis kurss. Studentu vecums no 17 gadiem. Sākumā paredzēti divi kursi — Intermediate Latvian 200 un 201. Pirmais domāts jauniešiem, kuŗiem nav bijis iespējams pabeigt latviešu papildskolu vai pat nav bijis iespējas tādā mācīties, bet kas spēj sarunāties un lasīt latviski. Otrs domāts tiem, kas latviešu skolas jau beiguši vai citādi piesavinājušies prasmi rakstīt, labi runāt un lasīt latviski. Ja būs interesenti, ir iespējams tai pašā laikā noorganizēt arī Elementary Latvian kursu. Mācību maksa ir 80 dol.

Kursu administrators Dr. V. Muižnieks noskaidrojis, ka pēc pirmā sēmestŗa nobeiguma atļauts organizēt tālākus specifiskus kursus, kā Latvian Composition, Period Studies in Latvian Literature u. t. t. Pagaidām kursam kreditu universitāte nedod, jo kreditācijas komiteja vēlas pārliecināties, vai kursi atbildīs valodu departamenta līdzīgu kursu standartam.

„Vai esi apmierināts ar savu latviešu valodu? Vai runājot tev nepietrūkst vārdu? Vai rakstīt baiļes, jo jūti — nebūs pareizi? Vai latviešu valodas zināšanu trūkums netraucē darbu latviešu organizācijās? Vai vēlies savu latviešu valodu uzlabot, savu vārdu krājumu paplašināt? Vai vēlies iepazīties ar latviešu rakstniekiem un viņu darbiem, salīdzināt tos ar citu zemju rakstniekiem?"— šādus un līdzīgus jautājumus pacel kursu administrators, aicinot pieteikties jaunieši. V. Muižnieka rūpes gājušas vēl tālāk: viņa gādībā nodibināts īpašs stipendiju fonds Latvian Language and Heritage Foundation, lai palīdzētu tiem jauniešiem, kas apmeklē skolas un pašreiz nespēj sagādāt vajadzīgos 80 dol. Kursu un arī stipendiju lietās visa sarakste kārtojama ar V. Muižnieku — 2318 Gull Rd., Kalamazoo, Mich. 49001. (tālr. 616-345-0024).

„Lai kurss varētu sākt darbību, nepieciešami vismaz 30 kursantu. Pašreiz jau pieteikušies vairāk par 20 no kādām astoņām dažādām vietām. Tā kā pēdējā pieteikšanās diena ir 15. jūnijs, tad ar lielām cerībām varam paļauties uz pasākuma darbības uzsākšanu," ar apmierinājuma izskaņu balsī nosaka Dr. V. Muižnieks.

V. Bokis

(Turpinājums 6. lpp.)

Latviešu valodas kurss pie universitātes

Par reālitāti kļuvis latviešu valodas studiju projekts: jau šai vasarā pie Rietummičigenas universitātes Kalamazū darbību sāks latviešu valodas kurss Dr. phil. Jāņa Zaubes vadībā.

„Latviešu valodas studiju projekts, par kuŗu runājām jau Divreizdivi nometnē un kursantu salidojumos, ASV vidienē nu kļuvis par reālitāti," saka šo kursu idejas ierosinātājs un pašreizējais kursu administrators Dr. Valdis Muižnieks. „Projekta plāns gan mainījies no sākotnēji iecerētā, jo bija domāts individuāls un grupu darbs pa pilsētām. Jaunieši tomēr vēlējās satikties plašākās grupās, kaut retāk. Tādā kārtā iespējama domu izmaiņa starp dažādu pilsētu jauniešiem, vislabāko skolotāju un lektoru piesaistīšana, kā arī individuālā un grupu darba stimulēšana."

V. Muižnieka pūliņu rezultātā ar Western Michigan University vadības piekrišanu un atbalstu tā radies pie šīs mācības iestādes Kalamazū oficiāls latviešu valodas kurss. Tā sākums paredzēts 9. jūlijā, tas turpināsies reizi mēnesī. Par kursa vadītāju izraudzīts un apstiprināts Dr. phil.

VILMINGTONA

● Vilmingtonas un apkārtnes latvieši Ģimenes dienai veltītā sarīkojumā pulcējās 7. maijā. Pēc garīgā akta, kuŗu vadīja māc. J. Siliņš, notika skolēnu priekšnesumi: uzvedums „Sērdienīte un mātes meita", tautas dejas un koŗa dziesmas. Uzvedumu skaisti papildināja krāšņie tēlotāju tērpi, kuŗus izrādei bija pagatavojušas kopas dāmas. Programmas otrā daļā skolēni sveica mātes un tēvus ar dziesmām, deklamācijām un pavasaŗa ziediem. Dziedāja arī kopas sieviešu ansamblis Maigas Kramas vadībā. Skolas mācību gada nobeiguma aktā skolēni saņēma latvisku grāmatu veltes. Šogad skolā mācījās 16 skolēnu, par skolotājām strādāja Maiga Krama, Spodra Liduma un Ruta Zadzioŗska. Sarīkojums bija labi apmeklēts un beidzās ar groziņu vakaru, kuŗā stundas aizritēja draudzīgās pārrunās, dziesmās un dejās. Apmeklētāju vidū bija viesi no kaimiņpilsētām Lankasteras, Jorkas, Filadelfijas un tālākām vietām.

L.

BILŽU un DOKUMENTU IELOGOŠANA
Mēs ielogojam visu katrā lielumā. 700 dažādi logātu paraugi.
THE PICTURE FRAME SHOP
1 Danforth Avenue, Toronto, Ont., tālr. 461—4543.

MAZPUTNIŅA RAŽA
LATVIEŠU BĒRNU PRIEKAM!
LATVIAN CHILDREN'S MAGAZINE
783 COXWELL AVENUE
TORONTO 13, ONTARIO, CANADA

LŪDZU SŪTIET ATZĪMĒTO:
☐ ..... BRĪVU MAZPUTNIŅA PARAUGBURTNĪCU
☐ ..... Mazputniņa pasūtinājumu(s) 1 gadam @ $6.00
☐ ..... Mazputniņa pasūtinājumu(s) 3 gadiem @ $14.00
☐ ..... eks. pasakas RŪĶIS UN GOVS @ $1.75
☐ ..... eks. ISO LATVIEŠU TAUTAS PASAKU @ $1.00
☐ ..... eks. M. Timmas MIGLAS KAMOLIŅA @ $3.25 (iznāks 30. maijā)
☐ ..... gab. ☐ STEREO ☐ MONO PASAKU PLAŠU
STEREO: US $6.00, CAN $6.50
MONO: US $5.00, CAN $5.50
PLUS 35¢ PAR PIESŪTĪŠANU
☐ ..... eks. KLAVIEŖU ABECES I DAĻAS (iznākusi)
☐ ..... eks. KLAVIEŖU ABECES II DAĻAS (iznāks 30. maijā, abas ..... @ $2.20)
Vārds .....
Adrese .....
ČEKI RAKSTĀMI LATVIAN CHILDREN'S MAGAZINE
VISI PASŪTINĀJUMI NO ASV TIKAI ASV VALŪTĀ

SAVIENOTA JĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ģimenes dienas dievkalpojumi 8. maijā Ņujorkā notika četrās vietās. Vislabāk apmeklētajā dievkalpojumā piedalījās ap 400 dalībnieku, mazliet mazāk Brooklinā, Fārmingdēlā un Džamaikā. Visur bija skolēnu priekšnesumi, dāmu komiteju rīkots azaids un veco ļaužu godināšana, kas pārsnieguši 70 gadu robežu. Ņujorkas draudzē tādu ir ap 400. Sirmie tēvi un mātes šogad kā velti saņēma archibīskapa K. Kundziņa ģīmetni. Vecākā Ņujorkas draudzes locekle ir Berta Moora ar 95 gadiem, kas dzīvo Brentvudā, Longailendā. Mārcim Rudzītim Brooklinā ir 93, Gabrielam Eglitem 92 gadi. Visvairāk veco ļaužu ir Brooklinā, kur dzīvo 96, Bronksā un Longailendā katrā ir 69 draudzes locekļi, kas vecāki par 70 gadiem, Kvīnsā 44, Manhatenā 40.

● Latviešu preses biedrības valdes sēdē 7. maijā Ņujorkā vēl nevarēja konstatēt vēlēšanu rezultātus, jo Anglijas kopas sūtītie nebija saņemti. Vēlēšanas beidzās 1. maijā, bet tas notika globālā mērogā, un dažu balsotāju vēlēšanu zīmītes nebija saņemtas, it sevišķi no attālākām zemēm. PEN kluba kongresā 12. jūnijā piedalīsies H. Rudzītis un G. Saliņš. Ņujorkā un apkārtnē latviešu PEN klubā ir ap 10 biedru. Par jauniem biedriem LPB uzņēma Māru Celli un Alfu Keiri no Kalifornijas.

KALAMAZŪ

● „Izsludinātajai ziedojumu akcijai par labu Latviešu nama izdaiļošanai jau pirmās dienās parādīta cildināma atsaucība, ko apliecina vairāki 50 un 100 dol. ieraksti," izteicās Latviešu biedrības pr-ks O. Reinvalds, kuŗš pēdējā laikā visu brīvo laiku pavada biedrības namā, kārtojot un strādājot līdz jau sāktajos nama remontdarbos.

● Mirušā māc. J. Laupmaņa fondā iemaksāti 2777,58 dol., kas nosūtīti nelaikā dzīvesbiedrei bērnu izglītības atbalstam. Fondu nodibināja koris - Dziesmu Vairogs kopīgi ar Kalamazū un Grand Rapidu latviešu biedrībām. Fonds darbu vēl nav beidzis, kādēļ ziedotāji savas iemaksas var nodot V. Sitkam Kalamazū vai T. Valdmanei Grand Rapidos.

● Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes nama līdzšinējie apsaimniekotāji E. un K. Zavickis pārceļošies uz pašu iegādātu māju pilsētas austrumu daļā. Reizē ar to draudzes valdei vajadzīgs jauns nama un baznīcas apkopējs, kuŗš būtu ar mieru dzīvot draudzes namā.

● Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes valde ārmisijas darbam piešķīrusi 48 dol., teoloģijas studentu stipendiju fondam 48 dol. un Ģimenes dienas dievkalpojuma kollekti 80 dol. apmērā ALAs veco ļaužu fondam.

● Sabiedriskais darbinieks Fr. Ritums šajās dienās atskatījās uz 60 mūža gadiem. Viņu apsveikt bija ieradies kupls tuvinieku un draugu pulks. Māc. A. Piebalgs jubilāru apsveica mēģinājuma laikā, atminai pasniedzot grāmatu „Idejas un īstenība".

KOLORĀDO SPRINGA

● Ar veltījumu komp. Voldemāram Ozoliņam latviešu skola 1. maijā atzīmēja Ģimenes dienu. Pēc svētbrīža skolas bērni, apveltījuši ziediem komp. V. Ozoliņu, brīvmākslinieci V. Delli-Grāviti un savus vecākus, dziedāja V. Ozoliņa dziesmas (Cirulis; Zirņa bērni) ar Raiņa tekstu. V. Delle-Grāvīte ar saviem audzēkņiem Andu Zirnīti un Vitautu Jaunarāju atskaņoja komponista „Senu deju" pie vienām klavierēm (sešrocīgi), klavieru solo Anda Zirnīte „Deju svītu", Vitauts Jaunarājs — „1. un 2. pasaku," bet klarnetes solo „Gatavs biju karavīrs" spēlēja Artūrs Rancis Par komponista dzīvi un darbiem stāstīja Brigita Zīgure, par komponista melodijām — Anda Zirnīte. Skolas bērni deklamēja Raiņa dzejoļus. Sarīkojumā no Pueblo bija ieradies arī pats komponists V. Ozoliņš, kas, godinātājiem pateikdamies par šo veltījumu, cita vidū teica: „Jūs esat mani ļoti aizkustinājuši ar savu uzmanību, kuŗu neesmu ne pelnījis, ne arī kaut ko sevišķu izdarījis. Kad es biju tais gados, kā tagad šīs jaukās meitenes, kas runāja par mani, es domāju, ka mūžs ir garš, gan jau padarīšu, nekur nav jāsteidzas, un tāpēc man tagad nav piecu simfoniju un tamlīdzīgu darbu, bet es strādāju un rakstu, un pašlaik man ir cerības tikt klāt pie amerikāņu izdevējiem. Es gribētu jums, jauniešiem, teikt, lai jūs neaizmirstu: katram no jums ir tādi spēki, ko sauc par mūziku. Un es būtu priecīgs, ja kāds no jums arī uzņemtos grūto un nepateicīgo komponēšanas darbu. Nupat izsludināti dziesmu svētki vienā piekrastē, kur programmā uzņemtas tikai mirušo komponistu dziesmas, jo dzīvo jau daudz nav... dzīvie apmirst... Es tomēr rādu uz priekšu — jādomā par bērnu koŗiem. Redziet, tas būtu mērķis, kā sasiet mūsu vakardienu ar ritdienu. Paldies jums par lielo uzticību man. Es to uzskatu kā parādu. Es vēl strādāšu, es uzrakstīšu kaut ko — es tā ceru." Komponists pieminēja, ka Dievs viņam palīdzējis vispār: „Dieva palīdzība darījusi brīnumus ar tiem, kas Viņu ir meklējuši." Un Dieva palīdzība esot bijusi arī tā, ka viņš dabūjis darbu Kolorādo dienvidu kolledžā Pueblo, kur viņš ir mācības spēks, kas vada praktisko kompozicijas klasi. Veltījuma nobeigumā komponists sēdās pie klavierēm, saviem godinātājiem nospēlēdams pāris iecerētu darbu improvizācijas. Vēl kādā stundā aizritēja pie azaida galdiem.

● Kolorādo jauniešu mūzikas klubu festivālā Fort Kollinā aprīlī piedalījās ap 100 dalībnieku. Anda Zirnīte bija vienīgā latviete, ar Bēthovena koncertu 3 (opus 37) iegūdama augstāko atzimi (superior). Pēc tam viņa koncertā spēlēja Šopēna „Scherzc", izpelnīdamās aplausu brāzmu.

E. Z.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopējā cena $19.000, iemaksa $5.000.

Avenue Road — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, iebraucamais ceļš. Kopējā cena $19.000, iemaksa $2.500.

Kingston Rd. — Blantyre: Atsevišķs dubultķieģeļu 6 istabu bungalovs ar izbūvētu pagrabu, 2 vannas istabas, ūdens eļļas apkure, garāža. Kopējā cena — $18.500, iemaksa $4.000.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTO 90 VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

ATTIRITAIS SADZĪVES . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

četras rindas. Parasti taču dziedātas divas rindas (vienu strofu), tāpēc vēlreiz atkārto. Bet pavisam nelabi meldijas attiecināšana uz visām četrām rindām beigusies līgotnē „Ej ar Dievu, Jāņu diena". Kālab bija atkārtojama J. Sērmūkšļa kļūda? Tauta pati to neatkārto, arī Jurjāns un citi to nav atkārtojuši. Cita starpā beidzot vēl jāpiebilst, ka lieka grezniba rādās ornamentācijā, ar ko šai krājumā beidzas meldija tautas dziesmai „Grieze grieza rudzišos". Kas nu to izdziedās! Kolorātūrsoprānu mums maz...

Zariņu Jānim pienākas pateicība par tīrību tekstos. Atskaitot gauzām retus izņēmumus, izravēti tās kļūdas, kas pamazām ieviesušās tautas dziesmu metrikā.

Ļoti žēl, bet nevar recenziju pabeigt ar „tradicionālo" teicienu: Krājums izdots glīti. Ir jau labs papīrs, ērts formāts, pieņemams iesējums, bet — izskatu sabojā Andreja Strīķa „rotājumi", kas nekādi nav pieņemami kaut cik prasīgākai gaumei.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
RO 6-8354 (mājās)

Jūlija Vaimanas slepens ziņojums . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

bināt biedrību un tagad svinēt apaļa desmita gadasvētkus. Nelaimīgā kārtā viņu vidū neatrada neviens, kam biedrību būšana būtu asinīs. Kad tur nokļuva kāds Pigbridžas aktīvais ar savu kundzi un vēl daži valdes vīri no mūsu ūdens krituma puses un karalienes zemes, tad iestāvēja jusies doma tika izdomāta un istenota. Mēs jau šo to dzirdējām par kādas jaunas biedrības tapšanu, bet kas nu ies visām runām ticēt! Te pēkšņi ticēšanas gaisma mūs apņēma tanī dienā pēc Pigbridžas karnevāla, kad pie mana vira kunga ieradās vecie pigbridžieši — izbijis valdes smatvīrs un dāmu kopas paliidze un labā roka. Šoreiz viņi nācu ar personīgu lūgumu uz Otavas jaunās biedrības dibināšanas balli. Mīļā Zane, es asaras nevarēju savaldīt no priekiem un lepnuma! Priecājos par sagaidāmo grandiozo balli mūsu galvas pilsētā, biju lepna uz to, ka esmu saglabājusi savu tautību, kaut esmu tikai niecīgs smilšu graudiņš no Baltijas jūras kāpām. Tomēr piederu pie lielās kopības, kas 20 trimdas gados vēl dibina jaunu..."

Spodras acis kļuva arvien spodrākas, bet pēkšņi viņa apklusa pusvārdā. Zane sāka mīņāties un, negribēdama laut sarunai tik drīz beigties, sāka ar interesi jaunāko kaimiņieni izprašņāt: „Kad tad paredzēta tā lielā dibināšanas balle? Vai vilksim mugurā garās vai pavisam isipās štātes? Vajadzētu gan sasaukt Pigbridžes dāmu konferenci šai lietā!"

Spodra, jūtu pārplūdumu kaut cik nosusinājusi, turpināja: „Jaunās biedrības dibināšanas balle nolikta 21. maijā. Turpu braukšot tautieši no mūsu tuvās mētropoles četros busos, no Pigbridžas kāds ducis mašīnu, arī vēl no citām malām un nomalēm. Tur solījušies ierasties vairāki lieli priekšnieki — gan vecie, gan jaunie. Tie jau, laikam, turpu lidināsies."

Zane nenocietās: „Mīļā, tad jau būs vairāk priekšnieku kā padoto! Jā, jābrauc gan! Man arī jābūt klāt pie tā bēbīša krisrenci šai lietā!"

„Jā, norezervēju sev un vīram Town - Country hoteli. Tur atkal daudz tautiešu satiksies dziesmās un pārrunās kā reiz Klīvlendā un Ņujorkā!"

Pēkšņi pa mājas atvērto logu atskanēja telefona zvans. Spodra, roku sveicienam pamājusi, naski steidzās uz mājas pusi, bet vēl pa ausu galam sadzirdēja Zanes izkliegtos vārdus: „Nu atkal beigas! Tavs hotelis būs pilns, būs visiem jāiet uz to Munzingeras viesnīcu... Vi... mīļā..."

Autora piezīme:

Es, savu zāles plaujamo eļļodams ceriņkrūma paēnā, biju spiests savās pozicijās palikt vairāk nekā stundu. Pa starpām manīju, ka zemes mitrums kāpj pa kauliem augšā un visi locekļi tuvojas atrofēšanās stadijai! Bet izturēju gan!... Ja jau es kā vecs karavīrs izturēju mērcēšanos Volchovas purvos un Tornas grāvjos, tad šīs pozicijas noturēju godam, kaut uz visām četrām un sastingumā.

Kad sieviešu bija nozuduši katrs savā virzienā, pie sevis nodomāju: Ne katrreiz sievu runas ir tukšas, viņām ir arī sava jušana un jēga par politiku un biedrošanos! Būs vien arī man kā vecam grāvracim un aprakstītājam jābrauc 21. maijā uz lielo balli galvaspilsētā Otavā, kur tad visi satiksimies grandiozā parādē, lai apliecinātu nedanogale. Ka tik nepaliekam bešā, būtu jāpasteidzas!"

Jūlijs Vaimana

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

13. maijā — pl. 8.30 vak. Latviešu namā Maija balle ar karalienes vēlēšanām.

13. maijā — pl. 8 vakarā Latviešu namā TLB inženieru un tehniķu kopas sanāksme ar inž. A. Pērkona referātu par atomzinātnes izmantošanu kriminoloģijā.

14. maijā — pl. 8 vak. „NAKTS ATĒNĀS" Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

1. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 8 vakarā Ernas Ošiņas - Bērziņas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars Bloor Collegiate Auditorium — 1141 Bloor St. W. pie Dufferin.

NIAGARĀ

14. maijā tradicionālā Niagaras ziedu balle ar ziedu karalienes vēlēšanu 2101 North Str., Basketoola sacīkstes 580 Portage Rd. N.

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

OTAVĀ

21. maijā — plkst. 7 vakarā DV Otavas nodaļas atklāšanas sarīkojums Ukraiņu baznīcas zālē 1000 Byron Ave.

Kas grib Latvijai palīdzēt tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

....abonementa uzsākšanai / pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTIS pārstāvji:

V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y., 10466.
A. LĪBIETIS, 2528 Becher St. Milwaukee 15, Wisc.
J. EZERGAILIS, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. HERMANE, - DALY, 368 Heine St., Elgin, Ill.
V. MIĶELSONS, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. ZIRNĪTIS, 4771 - 3 Mile Rd., N. E., Grand Rapids, Mich. 49505.
J. KONOPORIS, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa., 19147.
R. DĪĶIS, R. 2, Waverly, Ohio.
J. LAZDIŅŠ, 5530 Indianola Ave., Indianapolis 20, Ind.

KANADĀ:

J. GAILĪTIS, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
J. ZARIŅŠ, 113 Lanark St., Winnipeg, Man.
H. GREBLIS, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
R. EPNERIS, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. RONIS, 55 Woodward Ave., Brampton, Ont.
I. SKRASTIŅŠ, 857 — 52 A Str. Ladner, B. C.
M. ĶĪVĪTIS, 262 Billings Ave., Ottawa 8. Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīca, 72 Queensborough Terrace, London.

ZVIEDRIJĀ

DV Stokholmas nodaļa, P. O. 220, Stokholm.

VĀCIJĀ:

A. MEZALS, 44 Münster/West, Grevenerstr. 69.

OMSIP iestāšanās laiks pagarināts līdz 16. maijam

Ontario provinces Veselības ministrs Dr. M. B. Dymond paziņo, ka Ontario prov. iedzīvotāji vēl aizvien var saņemt pilna Ontario Medical Services Insurance plāna protekciju ar 1. jūliju, ja tajā pieteicas līdz 16. maijam.

„Šis plāns ir panākums," saka ministrs. „Saņemtie pieteikumi jau apdrošina vairāk nekā 1,100,000 pilsoņu."

Paziņojums par uzņemšanu plānā tiks izsūtīts tuvākā laikā

Iedzīvotājiem, kuŗi jau pieteikušies OMSIP, nav jāpieteicas otrreiz.

Dr. Dymond ziņo, ka pašlaik viņu pieteikumi tiek apstrādāti un paziņojumi par to tuvākā laikā pienāks pa pastu.

OMSIP APDROŠINA, NEVĒROJOT VECUMU, IENĀKUMUS VAI VESELĪBAS STĀVOKLI

Dr. Dymond piebilst, ka liels skaits iedzīvotāju izteikuši vēlēšanos iestāties OMSIP, bet dažādu iemeslu dēļ nav iesūtījuši pieteikumus laikā. Tādēļ OMSIP iestāju termiņš pagarināts par divām nedēļām, lai šīs personas būtu tiesīgas saņemt medicīnisko palīdzību ar 1. jūliju.

„16. maijs ir beidzamais datums," aizrāda ministrs. „Iestāšanās laiku vairāk nebūs iespējams pagarināt, jo, par spīti vismodernākajiem palīglīdzekļiem, paies laiks, apstrādājot ienākušos pieteikumus."

Termiņa pagarinājums nozīmē, ka visi tie, kas pieteikušies līdz 1. maijam un pieteiksies vēl līdz 16. maijam, tiks apdrošināti pie OMSIP ar 1. jūliju.

Ontario iedzīvotājiem, kuŗi iestāsies plānā pēc 16. maija, būs jāievēro 3 mēnešu uzgaides periods, pirms varēs saņemt OMSIP medicīnisko palīdzību.

PENSIONĀRI

Daudzi vecuma pensiju saņēmēji automatiski ieskaitīti OMSIP, bet daudziem ir jāaizpilda un jāiesniedz pieteikumi.

Automatiski ieskaitīti tie, kas pašlaik saņem Ontario Old Age Assistance Act pabalstu vai arī tie, kuŗi saņem pabalstu no Ontario Department of Welfare. Visi šie pensionāri jau saņēmuši OMSIP reģistrācijas kartes.

Visiem pārējiem pensionāriem jāaizpilda pieteikšanās veidlapas, lai saņemtu OMSIP apdrošinājumu.

Ja jūs neesat saņēmis OMSIP reģistrācijas karti un vēl neesat iesūtījis pieteikuma formu, tad tas jums noteikti jāizdara pirms 16. maija, lai varētu saņemt medicīnisko palīdzību ar pirmo jūliju.

OMSIP PRIEKŠROCĪBAS

OMSIP kārto visus ārsta pakalpojumus, ieskaitot:

- Ārsta apmeklējumus mājā, kabinetā vai slimnīcā.
- Diagnozes un ārstēšanu slimības un ievainojumu gadījumos.
- Diagnozes, pirms operācijas uzraudzību, operāciju un pēcoperācijas ārstēšanu.
- Dzemdību palīdzību pirms un pēc dzemdībām no tā laika, kad pieteicies.
- Narkozi un rentgena uzņēmumu diagnozes, operācijas un citām vajadzībām.
- Lūzumu un izmežģījumu ārstēšanu.
- **Diplomētu speciālistu pakalpojumus saskaņā ar noteiktām likmēm, ja jūsu ārsts ir uz tādu norādījis.**
- **Atsevišķas zobu operācijas, kuŗas izdarītas slimnīcā.**

Piezīme: OMSIP nemaksā slimnīcas rēķinus. Omsip ir papildus apdrošinājums Ontario Hospital Insurance, bet ne tās aizstājējs. Jums vienmēr vajadzīga slimnīcas apdrošināšana.

OMSIP nodibināts, lai panāktu piemērotu apdrošinājumu ārstu lēšu samaksai visiem Ontario iedzīvotājiem, nevērojot viņu vecumu, ienākumus vai veselības stāvokli.

Iestāšanās OMSIP ir brīvprātīga.

Plāns domāts individuāli un ģimenēm, ne grupām. (Grupu apdrošinājumā vairākas atsevišķas personas apvienojas kopējā grupā un iegādājas apdrošinājumu caur darba vietu, arodbiedrību u. t. t.).

Ikkatrs, kuŗš beidzamos trīs mēnešos dzīvojis Ontario provincē, tiesīgs iestāties plānā, izņemot tos, kuŗi saņem ārsta palīdzību cita likuma ietvaros.

Dalībnieki tiesīgi izraudzīt paši savu ārstu. Gadījumā, ja dalībnieks izbrauc ārpus provinces un tam vajadzīga palīdzība, arī tad OMSIP maksās ārstu lēses pēc OMSIP noteiktā tarifa.

Iedzīvotāji, kuŗi nevar turpināt maksājumus sakarā ar bezdarbu, slimību vai darba nespēju, var lūgt pagaidu palīdzību, lai samaksātu OMSIP likmes.

DAUDZI TIESĪGI SAŅEMT PILNU VAI DAĻĒJU VALDĪBAS PIEMAKSU

Iestāšanās OMSIP ir brīvprātīga

Iestāšanās anketas ir nepieciešamas.

OMSIP ir brīvprātīgs plāns, to jūs varat uzteikt katrā laikā.

Valdība var anullēt kāda dalībnieka plānu tikai tad, ja tas nepareizi pieteikts, nelikumīgi izmantota palīdzība, nav maksātas attiecīgās likmes, vai arī ja apdrošinātais kopš trīs mēnešiem vairs nedzīvo Ontario provincē.

Ja jūs pieteicaties tagad, tad saņemsit OMSIP palīdzību ar 1. jūliju. Pretējā gadījumā jums būs jāievēro 3 mēnešu uzgaides laiks, lai varētu saņemt palīdzību.

Tā kā OMSIP nodibināts, lai sagādātu piemērotu medicīnisko apdrošināšanos Ontario iedzīvotājiem, tad paredzēta pilna vai arī daļēja valdības prēmiju piemaksa, ja kādam tā nepieciešama.

Automatisks pilnībā samaksāts apdrošinājums. Daudzi iedzīvotāji un viņu piederīgie automatiski saņem pilnu OMSIP apdrošinājumu. Tās ir personas, kuŗas jau saņem pabalstus zemāk minēto likumu ietvaros:

- The Blind Persons' Allowance Act.
- The Disabled Persons' Allowance Act.
- The General Welfare Assistance Act.
- The Mothers' Allowances Act.
- The Old Age Assistance Act.
- The Rehabilitation Services Act.

Automatiski pilnu apdrošinājumu saņem arī vecuma pensijas saņēmēji un viņu piederīgie, kas tiesīgi uz pilnu Ontario Department of Public Welfare palīdzību.

Pilns apdrošinājums iesniegumam

Ontario iedzīvotāji, kuŗiem nav bijis maksājams ienākumu nodoklis pagājušos 12 mēnešos 1965. g., saņem pilnu valdības piemaksu.

Tas nozīmē, ka šīm personām jāiesniedz pieteikuma formas pirms 16. maija, tad tās saņems OMSIP pilnu samaksu no valdības, sākot ar 1. jūliju.

Papildus visi tie, kuŗi beidzamos 12 mēnešus dzīvojuši Ontario provincē, ir tiesīgi saņemt daļēju piemaksu saskaņā ar ienākuma nodokli un apgādājamo ģimenes locekļu skaitu. (Skat zemāk.)

VAI JŪS ESAT TIESĪGS SAŅEMT DAĻĒJU PIEMAKSU?

Jā, ja esat vieninieks un jūsu ienākums, par kuŗu jāmaksā nodokļi, 1965. g. ir bijis $500.00 vai mazāk.

Pilna maksa	$60.00
Valdība maksā	30.00
Jūs maksājat	30.00

($7.50 par trim mēnešiem)

Jā, ja jums ir viens apgādājamais un kopējais ienākums 1965. gadā bijis $1000.00 vai mazāk.

Pilna maksa	$120.00
Valdība maksā	60.00
Jūs maksājat	60.00

($15.00 par trim mēnešiem)

Jā, ja jums ir ģimene ar trim vai vairāk ģimenes locekļiem un ja jūsu kopējā taksējamā ienākumu summa 1965. g. bijusi $1.300,00 vai mazāk.

Pilna maksa	$150.00
Valdība maksā	90.00
Jūs maksājat	60.00

($15.00 par trim mēnešiem)

Kas ir ienākums, par kuŗu jāmaksā nodokļi?

Šis ienākums ir summa, kas paliek pāri pēc visu likumā atļauto atvilkumu atskaites. Atvilkumi paredzēti par ģimenes locekļiem, kā arī citi, ar likumu noteiktie.

OMSIP pieteikumu veidlapas var dabūt katrā bankā, vai arī tieši OMSIP, 135 St. Clair Ave. West, Toronto.

JAUKAI ATPŪTAI SKAISTAJO
LATVIEŠU VASARNĪCA G
(telpas 80 viesiem) 12

PAVASAR
vasarnīca
Ja esat bri
ūdeņus, sk
ditās dien
Piedāv
augušiem
bērniem li
Lūdz rakstīt: Mirdza un Imants Fri

SKAISTĀKĀ DĀVANA JA
SKOLAS GADAM BEID
ir skaistās latviešu grāmatas, lielie LAT
TAS latviešu un cit
citu grāmatu.
SKOLĀM UN BIBLIOTĒK
mums ir speciāls cenrādis, kuŗu izsūtām
prasījumu šim gadījumam.
Nenokavējiet lielo izdevību, kāda ne
citur, grāmatu iegūšanai un papildinās
Vērtīga lieta, ko varat iegādāties
visam mūžam
IR LATVIEŠU RAKSTĀMMA
ar kuŗām var netraucēti rakstīt visās l
valodās.
Šveices HERMES — Roc
Smith - Corona GALAXIE, CO
Uz vēlēšanos nosūtām tuvāku info
Par šīm labākas mašīnas na
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 3
Iova, U.S.A.

Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3881
Tikko pēc slapjdraņķa iestājies brie
Vārda dienas svin Didzis un Ziedonis
Sauliti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienas idāt arī Maijām un Mil
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas so
Sumināts Herberts tiks, Dzidra un
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērīgs,
Vārddienas svin arī Edvards un Ērik
Ināra un A

VALŪTE
LATVISKAS RO
DIMANTI - PULK
Zeltkal
Aldonas KIVLE
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St.
Ont., tālr. 533—2837

AUSTRA ŠMI
DĀMU FRIZIERSALON
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto

ELZA PĒRKO
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidoš
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8—5198, Toro

AG KOTAS
A. GUG
ZELTK
Darbnīcā — te
25 Moccasi
Don Mills

GLEZNU SALONS
SAGITARIUS
Latviešu un kanadiešu mākslini
Piedāvājam arī latviskus rokdarbu
Apskate no pl. 3—9 vak. 55 Falcon St., tālr. 488

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārci
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskap
gājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti,
levizijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus
netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mant
sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet s
jumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mu
sūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūs
saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING
480 Roncesvalles Avenue, Toronto
Tel. 531-3098

JAUKAI ATPŪTAI SKAISTAJOS MUSKOKA EZEROS LIELĀKĀ LATVIEŠU VASARNĪCA

(telpas 80 viesiem)

GLEN ECHO LODGE

12. VASARAS SEZONU UZSĀKS AR LĪGOŠANU 18. JŪNIJĀ

PAVASARA ATKALREDZĒSANĀS PRIEKIEM UN ATPŪTAI vasarnīca atvērta arī 21., 22. un 23. maijā—garajā nedēļas nogalē.

Lūdzam pieteikties līdz 19. maijam.

Ja esat brīvdabas cienītāji, jūs iemīlēsit MUSKOKAS dzidros ūdeņus, skaisto dabu, draudzīgās nodarbības un atpūtā pavadītās dienas.

Piedāvājam 1—4 personu istabas un kabīnes. Cenas pieaugušiem (pilnā pansijā) no $39.00 — $54.00 nedēļā. Puscena bērniem līdz 8 g. v., no 8 — 12 g. v.: ¾ cenas.

Lūdz rakstīt: Mirdza un Imants Fricbergi, Box 910, Gravenhurst. Ont. Zvaniet Gravenhurst 705 — 687 - 3001

SKAISTĀKĀ DĀVANA JAUNATNEI SKOLAS GADAM BEIDZOTIES

ir skaistās latviešu grāmatas, lielie LATVJU GRĀMATAS latviešu un cittautu klasiķu izdevumi un daudz citu grāmatu.

SKOLĀM UN BIBLIOTĒKĀM

mums ir speciāls cenrādis, kuŗu izsūtām tikai uz pieprasījumu šim gadījumam.

Nenokavējiet lielo izdevību, kāda neradīsies nekur citur, grāmatu iegūšanai un papildināšanai.

Vērtīga lieta, ko varat iegādāties un kas kalpo visam mūžam

IR LATVIEŠU RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar kuŗām var netraucēti rakstīt visās latīņu alfabēta valodās.

Šveices HERMES — Rocket

Smith - Corona GALAXIE, CORONET

Uz vēlēšanos nosūtām tuvāku informāciju.

Par šīm labākas mašīnas nav.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iova, U.S.A.

PĀRSŪTAM

naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10% Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINIŠU NODAĻA,

491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu

PL 9-0266.

ALFREDS STIKUTS

REALTOR

2889 Dufferin Street

tel. 789—1535. Toronto 19

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50

1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.

2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Sūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Erģeļu pavadījumā.

Vera Leinvēbere, klavieres $5.25

Jāzepa Vītola — Variācijas, T. Ķeniņa — Sonāta.

+ 3% P.S.T.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS

iekšpusē un ārpusē.

Lieku grīdu plates (tiles).

Darbs garantēts.

BRUNO LIELBĀRDIS

769—8280

Esta. 1874

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel

436 Roncesvalles Ave.

LE 3-7954

Yorke Chapel

2357 Bloor St. W

RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

NAUDU uz U.S.S.R.

JŪS ESAT DROŠĀKI TIKAI AR LICENZĒTU FIRMU.

TIKAI Gramercy dod jums visus šos pakalpojumus un garantijas:

PILNA GARANTIJA: visi darījumi pilnīgi garantēti un apdrošināti.

LICENZĒTS pie bankas un apdrošināšanas departamenta.

NODROŠINĀTS: ar $20000.-

TIEŠI aģenti: ārlietu tirdzniecības banka Maskavā.

ĀTRĀKĀ PIEGĀDE: apmēram 14 dienas.

PILNA IZMAKSA: nekādi atvilkumi.

GRAMERCY vienmēr dod oficiālas USSR kvītes ar saņēmēja parakstu.

Tarifs. 9 rubļi—$10.00

līdz $30.00—$2.75

pāri par $30.00—10 proc.

GRAMERCY Shipping Inc.

744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angļu vai latviešu valodā. Pieprasiet pilnīgu—pārtikas preču, audumu un dāvanu katalogu

GRAMERCY

118 E. 28 St., New York, 10016. DIB. 1945.

15. MAIJS VĒSTURES PERSPEKTIVĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

Šai laikā tautas dzīve atveseļojās un atplauka kā saimnieciski, tā kultūrāli. Zemes arājiem nepelnītie parādi tika dzēsti, piešķirti pabalsti un aizdevumi lauksaimniecības, amatniecības un rūpniecības uzlabošanai, strādniekiem noteica taisnīgu atalgojumu un darba iespējas, ražotāju un patērētāju kooperātīvi deva iespēju uzlabot ienākumus un ietaupījumus, ierobežojot starpnieku spekulātīvo virspeļņu. Rādās liela mēroga saimnieciski valsts pasākumi tirdzniecībā, rūpniecībā un eksportā. Valsts un privātās saimniecības un celtniecības pasākumos bezdarbs izbeidzās, lauksaimniecībai vajadzēja pat strādniekus ievest no ārzemēm. Tautas ārstniecība bija plaši arodnieciski noorganizēta, pilnīga un tikpat kā bez maksas. Zeme atplauka un ziedēja, pilsoņi sapratās vienā kopīgā valodā — ražīga darba valodā. Latvija kļuva patiesi brīva, tautas griba bija piepildīta.

Tās bija brīvās Latvijas saulainākais ziedu laiks, kuŗu vēsture nevar atstāt neievērotu, jo tā diena, kad tas sākās, 1934. gada 15. maijs, vienmēr atkārtojas un gadu no gada atgādina lielās personības vārdu. — Kārli Ulmani, pirmo un pēdējo brīvās Latvijas ministru prezidentu. Tas bija tikai sākums visam, ko K. Ulmanis bija iecerējis. Reformētai demokratiskai satversmei, piemērotai veselīgākiem dzīves pamatiem un lielākai atbildībai, vajadzēja dot iespēju tautai izpildīt savu pienākumu un pašai veidot savu likteni, neatkārtojot pagātnes kļūdas un nepilnības. Tik tālu Ulmanis, par nožēlošanu, netika, jo launi spēki iznīcināja veikto darbu un valsts uzplaukumu.

Nacionālā renesanse autoritārā vadībā tai laikā bija raksturīga arī citās demokratiskās valstīs, kuŗas Eiropā dzima vai atdzima pēc pirmā pasaules kaŗa, jo to liktenis bija līdzīgs. Ja citās valstīs tautas lielākā vai mazākā mērā bija mudinātas sekot savu vadoņu vienpersoniski gribai un ideoloģiskai ticībai, K. Ulmanis sekoja tautas gribai un pilnā mērā ziedoja savu dzīvi Latvijas valsts labklājībai ar taisnīgu un atbildīgu likumdošanas iekārtu, kāda modernai valstij nepieciešama. To K. Ulmanis veica tik meistarīgi, ka tautas gribas uzklausīšanai nobalsošana kļuva lieka, jo apzinīgais pilsoņu vairākums viņam uzticējās un godināja par savu vadoni valsts celsmes darbā, jo kā cilvēks viņš bija vienkāršs un patiess kalps, pirmais visatbildīgākajā darbā valsts attīstības veidošanā.

Gala mērķi ne Kārlim Ulmanim, nedz brīvajai Latvijai nebija lemts sasniegt pasaules trauksmaino notikumu dēļ. Ģeogrāfiski latviešu zeme vienmēr atradusies ceļā austrumu un rietumu lielo varu imperiālistiskajiem centieniem, kuŗu interesēs latviešu zeme un brīvība bieži mīdīta svešu kareivju zābakiem. Sākoties otram pasaules kaŗam, sveikas visas pasaules priekšā varēzemē, ar milzu pārspēku. Mūsu zemi varmācīgi okupēja, kaut okupanti Latviju bija visas pasaules priekšā atzinuši par suverēnu valsti. Šodien mēs esam liecinieki, ka otrs pasaules kaŗš praktiski vēl turpinās, jo imperiālistiskās diktatūras vēl nav beigušas cīnīties ar demokratiskās civilizācijas dabīgajām tiesībām.

Kārlis Ulmanis lielo negaisa mākoņu priekšā nebēga, bet palika savā vietā, atbildīgs tautas gribai un dotajam uzdevumam sargāt zemes un tautas brīvību, tā kļūdams pats par ašiņainās varas upuri, kuŗai nebija iespējams citādi pretoties, kā vienīgi apellējot pie visas pasaules sirdsapziņas, lai vēsture spriež tiesu un taisnību, arī par tiem, kuŗiem toreiz nebija gribas sniegt palīdzību mazai tautai.

AMERICAN EXPRESS

CEĻOJUMU AĢENTŪRA

8 Richmond St. E. Tel. EM 6—2361, Toronto.

- Kārtojam ceļojumus uz visām zemēm
- Atsevišķi vai grupās
- Izkārtojam ceļošanai vajadzīgos dokumentus

Latviešu pārstāve DAINA FREIMANIS

LATVIEŠU NAMS

izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām

Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.

Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.

TELEFONS 922—2931

491 College St. Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tel. EM 6—5946

Suite 545

17 Queen Street E.,

Toronto 1, Ontario.

PUBLIX SALES

1445 Gerrard St. East,

TORONTO

Pārdod īstu linu drēbi 64" platu, sākot ar 3 jardiem, par 75 c jardā. Derīga galdautiem, aizkaru oderēm u. t. t.

Izsūtām Kanadā COD plus porto, uz ASV ar iepriekšēju samaksu.

LATVIEŠU RAKSTĀMMAŠĪNAS

792 BATHURST ST.

(pie Bloor St.)

LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884

Tikko pēc slapjdraņķa iestājies briedonis,
Vārda dienas svin Didzis un Ziedonis.
Saulīti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienās klāt arī Maijām un Mildām;
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas solīta.
Suminās Herberts tiks, Dzidra un Lolita,
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērīgs,
Vārddienas svin arī Edvards un Ērika.

Ināra un Arvīds Tīrums

LATVISKAS ROTAS

DIMANTI - PULKSTEŅI

Zeltkales

Aldonas KIVLENIEKS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4

Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

MEKLĒ

bērnu aukli

4 g. v. meitenei.

Atalgojums pēc vienošanās.

Zvanīt pēc plkst. 7 vak. 481—8192, Toronto.

H. Rosas

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St.,

Toronto.

Tel. WA 4-1406.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

ELZA PĒRKONE

Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.

DEBORAH—ANN'S Beauty Salon

1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

AG ROTAS

A. GUGĀNS

ZELTKALIS

Darbnīcā — tel. 444—4033

25 Moccasin Trail,

Don Mills, Ont.

GLEZNU SALONS

SAGITARIUS

Latviešu un kanadiešu mākslinieki.

Piedāvājam arī latviskus rokdarbus.

Apskate no pl. 3—9 vak. 55 Falcon St., tālr. 488-7214, Toronto.

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.

Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televizijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.

Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.

480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.

Tel. 531-3098

PUĶU VEIKALS

Venus

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lielāstoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅS

Toronto Window MFC Co. Ltd

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

A. EGLĪTIS — T. V RENTAL

17" — $ 8.- mēnesī

21" — $ 9.- mēnesī

23" — $10.- mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

BĒRZIŅS Realty Ltd.

Arnolds Bērziņš

316 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.

APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.

OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.

NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tālrunis 364—9276

885 Dundas Street West

Toronto 3, Ontario

R. G. BALODIS D.C.

ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ

Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes.

928A, Kingston Rd. Toronto 13, Ont. Tālr. 699—8582.

LAIMONS AUTO SERVICE

603 Gerrard St. E. (pie Broadview Ave.) Tālr. 466-0510, Toronto.

Dažādu veidu auto remonti, smērēšana un eļļas mainīšana.

Ratu balansēšana. Garantēts darbs. LAIMONIS MAROVSKIS

CALLAS

puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911

PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJAS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.

Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

DCS

Drapery Contract Services

IMANTS E. KROZE

334 LAUDER AVE, Toronto 10

Tel. 789-2211 789-4455. Mājās BA 5-9292

Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

tel. 363—4451

365 Bay Street, Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS

attīstīšana palielinājumi duplikāti citi darbi izcilus kvalitāte atlaide

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA

247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.

Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

Broadview — Danforth: Ziemeļos no Danforth, 6 dzīvokļu atsevišķs dubultķieģeļu nams, ūdens - eļļas apkure, modernas iekārtas, iebraucamais ceļš un 4 garāžas.

Danforth — Broadview: Fulton Ave. — 8 istabu dubultķieģeļu māja, 3 modernas virtuves, 2 vannas istabas, jauna apkures sistēma, ķieģeļu garāža. Laba ienākumu māja.

Kingston Rd. — Queen: 6 istabu koka konstrukcijas māja, ogļu apkure, virtuve, 3 daļīga vannas istaba, garāžas iespējas. Cena $11,500.00.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARI IZKĀRTOJAM OBLIGACIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

ZIEMEĻANGLIJAS DVF MEISTARSACIKSTES

Ziemeļanglijas DVF novada meistarsacikstes galda tenisā, šautriņu sviešanā un šachā notika Bradfordā, piedaloties mazākam dalībnieku skaitam nekā iepriekšējā gadā.

Galda tenisā zēniem jaunākajā grupā (līdz 15 g.) 4 dalībnieki sacentās katrs ar katru, aplieci not ļoti līdzīgas spējas un patiešām labi pārvalda balto bumbiņu pie zaļā galda. Turnīra vietu kārtību nācās izšķirt ar papildspēlēm. Cīņā par 1. vietu I. Lauks pieveica M. Celmiņu (pirmo spēli bija viņam zaudējis ar 21—14, 17—21, 16—21) ar 22—20, 21—14. Trešā vietā ierindojās A. Beķeris, pārspējot ar 21—10, 21—15 K. Lauku, kuram pirmo sacensību bija zaudējis ar 20—22, 17—21.

Vecāko zēnu grupā uzvarēja I. Beķeris, pieveicot J. Turciņu ar 21—7, 21—15 un A. Balodi ar 21—16, 21—15. Otro vietu, uzvarot J. Turciņu ar 16—21, 22—20, 21—15, ieguva A. Balodis.

Pieaugušo klasē V. Ekste viegli pārspēja I. Muravski ar 21—10, 21—11 un V. Spulu ar 21—9, 21—9, iegūstot novada meistartitulu un atstājot 2. vietā V. Spulu, kas pieveica I. Muravski ar 21—14, 21—16.

Arī šachā jaunieši bija iedalīti divās vecuma grupās. Jaunākajā (līdz 15 g.) uzvarēja K. Lauks, 2. I. Lauks un 3. A. Beķeris, bet vecākajā grupā (līdz 18 g.) pārākais izrādījās A. Balodis, 2. J. Turciņš.

Šautriņu sviešanā par novada meistara godu sacentās 11 dalībnieku, izšķirot uzvarētāju pēc divu zaudējumu sistēmas. Nezaudējot nevienu sacensību, meistars kļuva J. Kalniņš (Donkāstera), atstājot 2. vietā Kupču (Bradforda) un 3. V. Spulu (Lidsa). A. F.

TORONTO DV FUTBOLISTI SĀK JAUNO SEZONU

Toronto DV futbola vienība šogad iedalīta pilsētas un apkārtnes II līgā. Šī gada sezonu latviešu futbolisti uzsāks 16. maijā, plkst. 6.30 vakarā Withrow laukumā sacenšoties ar Eastend Canadian vienību. DV vienpadsmitā šogad būs vairāki jauni spēlētāji, kuru sniegums gaidāms ar lielāko interesi.

DVF SPORTA SVĒTKI MANSFILDĀ

Anglijas DVF 5. sporta svētki Mansfildā 23. aprīlī dalībnieku skaita ziņā pārsniedza visoptimistiskākās cerības, jo sacensībās piedalījās vairāk par 80, bet nobeiguma balle vairāk par 150 dalībnieku. Kā komandu, tā individuālajās sacensībās bija pārstāvēti gandrīz visi Anglijas latviešu lielākie centri. Par svētku teicamu izdošanos gādāja Alfreds Pulers ar saviem palīgiem, kas panāca, ka viss patiešām notika tā, kā plānots.

Galda tenisā komandām mansfildiešu dāvāto ceļojošo kausu pēc trīskāršas nepārtrauktas uzvaras savā īpašumā ieguva Bradfordas Trimdas vienība (J. Bērziņš, A. Pētersons, A. Subris, I. Lauks), atstājot 2. vietā Koventriju, 3. Donkāsteru, 4. Lesteru un 5. Mansfildu. Šīs sacensības bija pulcinājušas visus Anglijas latviešu labākos galda tenisistus: bez J. Bērziņa un A. Pētersona Trimdas sastāvā Koventrijas vienībā spēlēja J. Riekstiņš un F. Ešmits, Donkāsteras trijniekā M. Ādamsons un G. Vainovskis, Lesteras virknējumā M. Irbītis un Ž. Sedole, bet Mansfildas krāsas aizstāvēja J. Leimanis.

Jauniešu vienību sacensībā arī šoreiz uzvarēja Bradfordas Trimdas zēni (A. Subris, I. Lauks un K. Lauks), kaut uzvara vairs nenāca tik viegli kā iepriekšējā gadā, bet lielāka pieredze, regulāri treniņi un samērā liels sacensību skaits izrādījās izšķirējs faktors. Otrā vietā ierindojās Lidsas zēni, 3. Koventrija un 4. Mansfilda.

Novusā jauniešu klasē 8 zēni sacentās pēc divu zaudējumu sistēmas, finālā Jurim Lūsim pieveicot savu brāli Imantu (Šefilda); trešā vietā ierindojās J. Plūme (Mansfilda). Pieaugušo klasē bija 16 dalībnieku, kas tāpat sacentās pēc divu zaudējumu sistēmas. Ja pērnā gadā novusistu cietoksnis bija Mansfilda, šoreiz stāvoklis izrādījās mainījies: bez zaudējuma meistara godā tika V. Purmalis (Lestera), finālā pārspējot A. Puleru (Mansfilda); 3. vietā ierindojās A. Pētersons (Bradforda) un 4. G. Vainovskis (Donkāstera).

Šautriņu sviešanā, kas Anglijas latviešu vidū bauda milzu popularitāti, par DVF kausu sacentās 9 komandas. Pēc spraigām sacensībām Donkāsteras 1. vienība (Ādamsons, Dergačevs, Kalniņš, Tamanis, Strazds) finālā sīvā cīņā ar 3—2 rezultātu pārspēja pērnā gada uzvarētājus — Mansfildas piecnieku (Lielienblats, Pulers, Vabalis, Grustiņš, Grasis). Trešā vietā ierindojās Lidsa, bet tālākajās vietās Piterborova, Derbija, Donkāstera II, Lestera II, Bradforda, Lestera I. Pārsteigums bija citkārt spēcīgās Lesteras I palikšana pēdējā vietā, bet vienība šoreiz debitēja tālu zem parastā snieguma.

DVF zemes valde un DVF Mansfildas sporta kopas sagādātās balvas meistarsacīkšu nobeigumā, pēc DVF Mansfildas nodaļas vicepriekšsēža A. Dumpja uzrunas, sekmīgākajiem sacensību dalībniekiem pasniedza DVF sporta vadītājs A. Freimanis, asistējot A. Puleram. A. F.

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstēs volejbolā un basketbolā, kuŗās 7. un 8. maijā sacentās sieviešu, vīriešu un zēnu vienības, nepārspēti palika vienīgi mūsu volejbolisti, izcīnot meistara godu. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās — I. Leja, M. Žulps un E. Richters; aizmugurē — A. Alberts, J. Vilmanis, A. Richters un L. Eichvalds. Foto: J. Ligers

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Ontario valdība pētī ziņojumus par imigrantu strādnieku darba spēka izmantošanu pārāmēram. Darba ministra asistents T. Eberlijs pārsteigts, ka baumas par ārzemju strādnieku nekrietnu izmantošanu, sevišķi celtniecībā un šūšanas darbnīcās, nav bez pamata, un sola iedzīvināt stingrus noteikumus par minima algām un darba apstākļiem ikvienā darba vietā, par kuŗu iesniegtas sūdzības.

☆ Vankuveras atkritumu novācēju streiks jau iegājis otrā nedēļā. Pilsoņiem dots padoms atkritumus sadedzināt, uzkrāt vai pašiem aizvest uz attiecīgajām novietnēm. Kāds reportieris pat ieteicis vankuveriešiem apēst dažu uztura, ko parasti iemet atkritumos, piem., izvārīt zupu no „pārpalikumiem", piespiest bērnus apēst maizi ar visu garozu un neiegādāties tik daudz konservu. Sasmalcināti uzturvielu atkritumi esot arī labs dārzu mēslojums.

☆ Konstatēts, ka imigrantiem rīkotos valdības kursus angļu valodā beidz tikai 10% iestājušos, pie kam tikai puse no tiem izturgala pārbaudījumus. To ievērojot, ierosināts šos kursus turpmāk pakļaut izglītības valdei, atļaujot līdzšinējam rīkotājam — provinces pavalstniecības departamentam — koncentrēties uz imigrantu iekļaušanu valsts saimniecībā. Ontario provinces sekretārs Dž. Jaremko norāda, ka imigrācijas departaments 1960. gadā pārņēmis kursus savā ziņā, tādēļ ka izglītības valde nav spējusi tiem ierādīt piedienīgo vietu savos daudzajos pasākumos.

☆ Toronto dienšu zinātņu fakultātes mācībspēks, žīdu profesors Harijs Arturs deklarējis, ka nav pierādījumu, ka pretžīdu un pārējā naida propaganda pašreiz būtu drauds Kanadas sabiedrībai, rakstīts „The Globe and Mail" ceturtdienas izdevumā. H. Arturs brīdina nepārvērst „naida" literatūras izplatītājus par martīriem, jo šīs „literatūras" izplatīšanas aizliegums būtu pašnāvība demokratiskā valstī.

Padomju raķetes aviācijas kaujās

ASV militārā vadība ziņo no Saigonas, ka gaisa kaujās ar amerikāņu lidmašīnām komūnistu Mig—17 tipa iznīcinātāji sākuši lietot raķetes — Pad. savienības veltī Vietnamas karam. Amerikāņu lietpratēji izteikušies, ka raķete līdzīga viņu pašu Saidvainder tipam, kas vadās no ieņaidnieka lidmašīnu motoru radītā karstuma. Līdzšinējos uzbrukumos visas komūnistu raķetes gājušas mērķim secen. Amerikāņu Saidvainder raķetes vairākos gadījumos lietotas ar labiem panākumiem. Formozas šaurumā ar šo amerikāņu ieroci ķīniešu nacionālisti notriekuši pusduci sarkano tautas brāļu lidmašīnu.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
35 gadus vienā vietā
1515 Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties pie HANSA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.

✝

Mans mīļais dzīvesbiedrs

Fridrichs Ritums

aizgājis mūžībā šī gada 11. maijā Toronto, izvadīšana 14. maijā plkst. 10 rītā no Kame bēru mājas — 4812 Yonge St. pie Sheppard uz Jorkas kapsētu.

Sēro DZĪVESBIEDRE un PIEDERĪGIE

Padomju valstsvīri ceļo

Lai kā Pad. savienība arī censās, Vidējos austrumos tai līdzšim nav izdevies iespiesties. Tas, protams, nenozīmē, ka krievi beigs to mēģināt.

Šīs nedēļas sākumā uz sarunām ar Apvienotās arabu republikas prezidentu Naseru Kairo ieradās Pad. savienības ministru prezidents Kosīgins. Kā parasts ziņojumos, Naseram „aizmirsās" amerikāņu kvieši, kuŗi palīdz pašdināt viņa tautu. Kopīgi ar Kosīginu Nasers apsūdzēja ASV agresijā Vietnamā, arī vispār uzbrūkot imperiālistu provokācijām un sazvērestībām Afrikā un Azijā.

Rietumu diplomātiskie novērotāji paskaidro, ka Nasers Kosīgina vizītei gatavojies veselu nedēļu, šai laikā ar katru dienu izrādot arvien naidīgāku nostāju pret ASV. Kulmināciju šis sagatavošanās process sasniedza, Naseram tiekoties ar Kosīginu. Nasers cita vidū apgalvoja: „Ziemeļvietnama ir padota drausmīgai agresijai, kas gulstas uz visas pasaules sirdsapziņas .... iepalīdz pašdināt viņa tautu. Kopīgi ar Kosīginu Nasers apsūdzēja ASV agresijā Vietnamā, arī vispār uzbrūkot imperiālistu provokācijām un sazvērestībām Afrikā un Azijā.

Kosīgina runa, pretstatā Nasera vārdiem, bija daudz maigāka, apmierinoties vienīgi ar padomju palīdzības piedāvājumiem visiem, kas cīnās par brīvību un neatkarību. Nobeigumā Kosīgins uzsvēra, ka Vietnamā agresori piedzīvos savu galu. Tas bija jāsaprot kā salīdzinājums ar notikumiem 1956. gadā, kad Anglija, Francija un Izraēla uzbruka Ēģiptei, bet, spriežot no runas (ne toreizējiem faktiem), neesot varējušas Ēģiptei nekā padarīt.

☆

Kosīginam viesojoties Vidējos austrumos, padomju komūnistu partijas vadītājs Brežņevs devās uz Bukarestu, kur viņam paredzētas trīs dienu ilgas sarunas ar Rumānijas valdību. Sarunas koncentrēsies ap koordinētu komūnistu bloka palīdzību Ziemeļvietnamai, Varšavas pakta konferenci un Čuenlaja vizīti Bukarestā.

Brežņevs atstāja Maskavu tādā steigā un slepenībā, ka radās pamats baumām par viņa tikšanos ar sarkanās Ķīnas ministru prezidentu Čuenlaju. Tikai vēlāk noskaidrojās, ka ķīniešu premjēra plāni mainīti un ka viņš Bukarestā ieradīsies tikai maija beigās. Lai kā būtu, tomēr Rumānijas galvaspilsēta pēkšņi kļuvusi par komūnistu pasaules notikumu centru. Bukarestā, acīm redzot, sāksies ideoloģisko domstarpību lāpīšana starp sarkano Ķīnu un Pad. savienību. Bukarestā notiks arī Varšavas pakta valstu konference.

Pašreizējais laiks neliekas izdevīgs sarkanās Ķīnas un Pad. savienības domstarpību likvidēšanai. Tikai pirms nepilnas nedēļas Pekinga kopā ar Albāniju nepārprotamā valodā pateica, ko domā ne tikai par ASV, bet arī Pad. savienību. Ķīnieši runāja pat par Maskavas un Vašingtonas „svēto aliansi", kas vērsta pret sarkano Ķīnu. Bez tam Budapeštā paredzētā Varšavas pakta valstu konference lielākā vai mazākā mērā būs vērsta pret sarkano Ķīnu, jo tajā pārrunās koordinētu komūnistu bloka militāro palīdzību Ziemeļvietnamai, lai tā pēdējo atrautu no Ķīnas iespaida sfairas.

Ja ar šīm problēmām vēl nepietiek Pekingas un Maskavas salabšanas apgrūtināšanai, vēl var minēt kādu jaunu, bet visai zīmīgu piemēru. Šīs nedēļas sākumā sarkanā Ķīna izmēģināja savu trešo atombumbu, ar to parādot gaŗu degunu ASV un Pad. savienībai, kuŗas tik ļoti, bet bez panākumiem cenšas noturēt atomieroču monopolu tikai savās rokās. Ķīnieši nekad nav piedevuši krieviem viņu liegšanos atklāt savus atomu noslēpumus. To krievi nedarīja pat tad, kad abu valstu starpā it kā valdīja visdraudzīgākās attieksmes. Tagad, protams, draudzība pārvērtusies naidā, un Pad. savienība raugās ar vēl lielākām rūpēm nekā ASV. Galu galā Ķīnai un Pad. savienībai ir kopīgas robežas. Ar to padomju territoriju ķīniešu atombumbas spēs sasniegt daudz ātrāk nekā tās būs iespējams aizšaut uz ASV.

ĶĪNA ATKAL IZMEĢINA ATOMBUMBU

Sarkanā Ķīna 9. maijā izmēģināja savu trešo atombumbu. Pēc pirmām ziņām amerikāņi mēģinājumu atzina par neizdevušos, bet tagad, pēc pāris dienu sīkākas analizes, nākuši pie citas atziņas. Vispirms, sprādziens bijis spēcīgāks, nekā sākumā domāts, pārsniedzot 100 kilotonnu. Otrkārt, kaut ķīniešiem ar šo mēģinājumu neizdevās apliecināt savu spēju radīt arī ūdeņražbumbu, 9. maija sprādziens tomēr uzskatāms par ķīniešu ūdeņražbumbas sākumu. Un tas nozīmē, ka ķīnieši pie savas ūdeņražbumbas var tikt daudz, nepatikami daudz ātrāk, nekā domāja amerikāņu zinātnieki! Kā jau minēts, ķīniešu atombumbas izmēģināšanas dienā amerikāņi bija stipri maldījušies, aprēķinot sprādziena spēku. Domāja, ka ķīniešu trešā atombumba ir iepriekšējo divu — ap 20 kilotonnu resp. eksplozijas spēks, kādu radītu 20.000 tonnu dinamīta. Vēlāk saņemtās ziņas likas secināt, ka atombumba bijusi starp 100 un 200 kilotonnu un, ļoti iespējams, pat 130. Tiklīdz būs izdevies savākt notikušās eksplozijas rezultātā neizbēgamos radioktīvos nokrišņus, amerikāņu zinātniekiem būs iespējami precīzi spriedumi par izmēģinātās atombumbas tipu un sastāvu.

MAO ČUSKA RĪSU MAISĀ Dadža zīmējums